Simone de Beauvoir

Değişim için mücadele

sayfa: 10

Yaktın bizi benz

Irmak Can İnanır

sayfa: 9

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVRİMCİ ANTİKAPİTALİST GAZETE

SAYI: 310 ■ 1 Şubat 2008 ■ 1 YTL

Ergenekon YETMEZ

BÜTÜN DARBECİLERİ İSTİYORUZ

- Cumhuriyet Gazetesi'ne bombalı saldırı
- Danıştay baskını ve Mustafa Yücel Özbilgin'in katli
- Diyarbakır provokasyonu
- Malatya'da Hristiyan katliamı
- Hrant Dink cinayeti
- Bomba yüklü araçlar
- Başbakan'a dönük suikast planları
- Orhan Pamuk'u öldürme planı
- Kürt liderlerine suikast planları

ve

AYAKLANMA VE DARBE HAZIRLIKLARI

Tutuklanan çeteciler halkı isyana teşvik etmekten ve silahlı gizli örgüt kurmaktan suçlanıyorlar. Haklarındaki suçlamalar arasında basında çıkan haberlere göre bir dizi cinayet ve katliam var. Hrant Dink, Malatyalı 4 Hristiyanlar, Doç Dr. Hablem itoğlu, İbrahim Çiftçi ve Danıştay üyesi Mustafa Yücel Özbilgin'in bu çete tarafından öldürüldüğü iddia edili,yor.

Çete ayrıca bir dizi bombalama ve benzer işler yapmış. Fakat en önemlisi Ergenekon Çetesi 2009 yılında darbe hazırlığı yapıyor.

Besbelli ki Çete darbe için ortamı yaratacak ve birileri de darbe yapacak.

Türkiye'de bugüne kadar 3'ü fiili, ikisi ise "sanal" olmak üzere bir dizi darbe yapıldı. Bunlardan birisi hariç hepsi Türk Silahlı Kuvvetleri'nin hiyerarşik yapısı tarafından gerçekleştirildi.

Şimdi en önemli soru Ergenekon Çetesi'nin hazırladığı darbeyi gene aynı hiyerarşi mi yoksa başka birileri mi gerçekleştirecek? Bu soruya cevap verilmeden ve darbe yapacak olanlar ortaya çıkarılıp yargılanmadıkça çeteler hikayesi bitmez. Ergenekon gider, bozkurt gelir, bozkurt gider boz köpek gelir.

2009 darbecilerini ortaya çıkarmak kadar 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül darbecilerinin de yargılanması gerekir.

301. Madde kalksın

Ne demişti Adalet Bakanı **Cemil Çiçek** Hrant cinayetinden önce: "301'den hapse giren yok. Uygulamayı görelim".

Ne dedi Dışişleri Bakanı **Ali Babacan** Hrant cinayetinden sonra: "301 Türkiye'de kimsenin gündeminde değil".

Oysa yakalanan Ergenekon Terör Örgütü'nün dokümanlarından ve basına yansıyan ifadelerinden 301 listelerinin ölüm listelerine dönüştürüldüğünü öğrendik.

Kendi aralarında 'yemek listesi' olarak şifrelenen bütün listeler aslında 301'in hedefi haline getirilen insanların listesi.

Sayısız darbe planıyla ülkeyi karanlığa sürüklemeye, koskoca bir toplumu asker kafasıyla, kışlaya döndürülmüş bir ortamda sindirmeye, baskı altına almaya çalışan darbecilerin ellerindeki en büyük silah Türk Ceza Yasası'nın 301. Maddesi.

Bugün devlet içinde yuvalanan çetelerden birini açığa çıkararak demokrasi açısından olumlu bir adım atan hükümet, eğer 301. Madde'yi bir an önce bütünüyle ortadan kaldırmazsa, başka çetelerin eline silah vermekten, yeni ölüm listelerine yol açmaktan, yeni cinayetlere, yeni darbe tezgahlarına geçit vermekten kurtulamaz.

301 hem ırkçılığı körükleyen hem de darbe tezgahçılarının elinde silaha dönüşen tehlikeli bir maddedir. Bu maddeden bir an önce kurtulmak zorundayız.

Sulukule Romanları şehir dışına sürülüyor

İstanbul'a ilk kez 11. yüzyılda gelen romanlar, Türklerin İstanbul'u almasının ardından Fatih Sultan Mehmed'in iskan politikası gereği bugünkü yerleşim alanları olan Sulukule'ye ve yine Ayvansaray'a yerleştirildiler. Şimdi kentsel yenileme projesi ile yaşadıkları yeri terk etmeye zorlanıyorlar.

Asimilasyon politikası

Sulukule Kentsel Yenileme Projesi uluslararası Somut Olmayan Kültürel Miras Sözleşmesi hükümleri ile UNESCO'ya aykırı ve TC yasaları uluslararası normların dikkate alınmasını gerektiriyor. Ama zaten amaç bir yenileme projesi değil.

Bu projenin en iyi savunucuları birçok yerde verdikleri röportajlarda asıl amaçlarını zaten açıklıyor. TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar sulukule yaşayanlarını esmer ve siyah, kötü şeyler yapan vatandaşlar olarak tanımlarken bu projeye karşı muhalefeti de "uyuşturucu ve kadın satıcılarının" kendi çıkarlarını korumak için harekete geçmesi olarak tanımlıyor.

Bölgede yaşam ekonomisi de altüst ediliyor, birlikte yaşamaktan doğan iş kaynakları ve kültürlerini yeniden üretme yolları kesiliyor. İnsan haklarına aykırı bir biçimde insanların evlerini satmaya, yer değiştirmeye zorlanması ile yaşam biçimlerine müdahale eden, birlikte yaşamaları sayesinde sürdürebildikleri Roman kültürünü, bölerek yaşamamasını sağlamaya çalışmak açıkça ayrımcılık ve asimilasyondur.

Proje dosyası, tüm bunları kanıtlayan dayanaklara rağmen, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, `Roman kültürünün yok edileceğine` dair bir veri bulamayıp dosyayı kapattı. Zaten Sulukule'yi yenileme alanı ilan edenler, karar organlarındakiler, yatırım yapanlar da aynı kişiler. Aralarında rant için kavgalar bile çıkmıştır.

Belli ki rant kavgaları tatlıya bağlandı. Ancak bizler dosyayı açık tutmalı, Sulukule halkı ile dayanışmamıza devam etmeli ve bu asimilasyon politikasını teşhir etmeye çabalamalıyız.

Asbest öldürüyor

Dünya Sağlık Örgütü'nce çok tehlikeli kanserojen madde olarak tanımlanan ve 40 ülkede tamamen yasaklanan asbeste karşı Türkiye'de gerekli önlemler alınmıyor. Türk-İş asbestli bir çok geminin söküm işlerinin önümüzdeki günlerde Türkiye'de yapılacağını söylüyor. Türk-İş'in hazırladığı rapora göre gırtlak ve akciğer kanserine yol açan asbest yüzünden sadece Batı Avrupa'da 2030 yılına kadar 500 bin kişinin öleceği söyleniyor. Yol yapımı, gemi ve inşaatlarda yalıtım malzemesi olarak kullanılan asbest yüzünden iş güvenliği sağlanmadan yapılan sökümlerde yüz binlerce işçi hasta oluyor.

Gelişmiş ülkeler, asbeste bağlı hastalık masraflarının çok artmasından kaynaklı bu maddeyi yasaklıyor. Bu nedenle söküm işleri Türkiye'ye yönlendiriliyor. Türkiye'de her konuda olduğu gibi asbest konusunda da yönetmelik var. Ama iş denetime gelince her konuda olduğu gibi işletmelerin kârı için işçi güvenliği göz ardı ediliyor. Bu durum önümüzdeki yıllarda asbeste bağlı hastalıklar yüzünden Türkiye'de binlerce işçinin ve bölgede yaşayan halkın hastalıklara yakalanacağı öngörülüyor.

Sağlıkta ve sosyal güvenlikte yıkım yasası

Sosyal güvenlik kara delik mi?

Hükümet yangından mal kaçırırcasına birkaç hafta içinde Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Yasası'nı çıkarmaya hazırlanıyor. Ve bu yasayı kamuoyuna bir reform paketi olarak göstermekte herhangi bir beis görmüyor.

Uzun süredir var olan durumla daha fazla ileri gidilemeyeceğini, kara deliğin giderek büyüdüğünü anlatan hükümet, Türkiye'nin, bir reform gerçekleştirmezse, iflasla karşı karşıya kalacağının altını çiziyor. Veriler ve gerçekler ortaya konduğunda hak kayıplarının boyutu ortaya çıkınca, bu kez hükümet toplumu fedakarlığa çağırıyor. Bu fedakarlığın gerçekleşmemesi durumunda ülkenin geleceğinin karanlık olduğu tehdidini savurararak toplumu hareketsiz kılmaya çalışıyor.

IMF'ye verilen söz

AKP, 2005 Nisanı'nda IMF'ye bir niyet mektubu verdi. Bu niyet mektubunda sosyal güvenlik reformunu mutlaka gerçekleştireceği ve sosyal güvenliğe ayrılan payın yüzde 1'e düşürüleceği sözünü verdi. Zaten bütçeden sosyal güvenliğe ayrılan pay oldukça yetersizken bu girişimle sağlık ve sosyal güvenlik bütünüyle budanmaya çalışılıyor. Milyonlarca yoksul piyasa ekonomisinin acımasız çarklarına sıkıştırılıyor.

Ayrılan pay

1994-2006 yılları arasında sosyal güvenliğe bütçeden ayrılan pay yüzde 2.5 (84 milyar YTL). Aynı dönemde faiz ödemeleri ise yüzde 12.6 (342 milyar YTL). Yine aynı dönemde sosyal güvenlik kurumlarından hazineye aktarılan ve yağmalanan kaynaklar ise hesapta yok.

Avrupa Birliği (AB) üyesi 25 ülkenin 2004 yılında sosyal güvenliğe ve sağlığa ayırdığı pay ise bütçelerinin yüzde 25.8'ine denk düşüyor. Yani hükümet bir yandan AB'ye girmeye çalışırken bir yandan da ülkenin sosyal politikalarını AB'nin 25'te birine düşürmeye çalışıyor.

Gerçekte bu ülkede bütçedeki asıl kara delik, sermaye sınıfına verilen faiz ödemeleri. Ama piyasa ekonomisinde sermayeye dokunulamayacağına göre, bütün yük yine emekçi kesimlerin üzerine yıkılıyor.

Gelecek için

Reform paketiyle toplumun önüne zorla sunulmaya çalışılan paket, aslında sosyal devlet anlayışından kalan bir avuç kazanımı da yok etmek istiyor. Kazanımlara sıkıca sarılmak yarın büyük bir yıkımla karşılaşmamak için gerekli. Özellikle işçi sendikalarına bu süreçte önemli görevler düşüyor.

Tasarı yasalaşırsa, ortaya çıkacak bazı kayıplar:

- Kadınlar için 58, erkekler için 60 olan emeklilik yaşı 65'e çıkacak.
- Emekliliğe hak kazanabilmek için 7000 güne çıkarılan prim ödeme zorunluluğu 9000 güne çıkarılacak.
- Emekli maaşları yüzde 30 civarında düşürülecek.
- Bütün sağlık hizmetleri paralı olacak.
- Her hastadan katılım payı istenecek, katılım payı 5 katına kadar artırılacak.
- Daha önce 6 ay süreyle verilmesi öngörülen emzirme yardımı 1 aya düşürülecek.
- Primini ödeyemeyenler sağlık hizmeti alamayacak.
- Primini ödeyemeyen çiftçilerin ürününe el konulacak.

Yargıdan, yargısız infaz

Ahmet Kaymaz ve oğlu Uğur Kaymaz'ın 2004 yılında Kızıltepe'de öldürülmesinden sorumlu oldukları iddiasıyla yargılanan 4 polis bu davadan beraat etmişti. Dava hala temyiz aşamasında bulunuyor. Davanın bu sürece girmesinden sonra ailenin avukatı Tahir Elçi "taleplerimize kayıtsız kalındı. Ciddiye alınmayan bir tutum saptadım.

Tarafsız yargılama istiyoruz, adaletin burada gerçekleşmesini istiyoruz" açıklaması üzerine Eskişehir Cumhuriyet Savcılığı harekete geçerek Adalet Bakanlığı'ndan soruşturma için izin aldı. Ve avukat Tahir Elçi hakkında 3 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

Elçi yargıyı etkileme suçundan 31 Ocak'ta Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmaya başlayacak.

Aynı gerekçeyle Agos'a da Şişli Cumhuriyet Savcılığı tarafından dava açılmıştı.

Gazetede Hrant Dink'in yargılandığı 301. maddeye dönük haberleri, savcılık yargıyı etkilemek suçuna sokmuş ve Agos Gazetesi sahibi Sarkis Seropyan'la, yazı işleri müdürü Aris Nalcı hakkında 4.5 yıla kadar hapis istemiyle dava açmıştı. Adaletsizlik devam ediyor.

Allianoi'nin son günleri

Arkeologların gün yüzüne çıkardıkları bir antik kaplıca olan Allianoi Yortanlı barajına su dolması ile tekrar toprağa gömülecek.

DSİ antik kentte röleye çalışmasına başladı. Bunun sonunda ortay çıkan tarihi değerler kürekle tekrar gömülecek ancak bu mümkün değil. Bir noktadan sonra kepçeler kullanılmaya ve tüm tarihi eserler tahrip edilmeye başlanacak.

Allianoi Girişim Grubu üyeleri, Meslek Odaları ve Sivil Toplum Dernekleri yürütmenin durdurulması için dava açtı.

Allianoi ile ilgili geçmiş dönemlerde birçok hukuki başvuruları olduğunu ve artık Türkiye'de iç hukuk yollarının tükendiğini düşünen Girişim bu nedenle bu ay içerisinde AİHM'e başvuruyor.

Allianoi gibi dünyada en önemli tarihi kalıntı olarak görülen bir değer bir takım rantçıların çıkarları için feda edilmek isteniyor. Hasankeyf ve Kazdağı gibi örneklerden sonra yıkıma Allianoi'yi de dahil etmek istiyorlar.

Cinayeti herkes gördü

Hrant Dink'in göz göre göre öldürülmesine ilişkin her gün yeni bilgiler ortaya dökülüyor. Bu bilgiler devletin bütün kurumlarının Hrant Dink'in öldürüleceğinin bilgisine aylar öncesinden sahip olduğunu gösteriyor.

TBMM İnsan Hakları Dink Cinayetini İnceleme Alt Komisyonu ve Başbakanlık Teftiş Kurulu soruşturma dosyasına girilen ifadelerde, İstanbul Emniyeti'nin bütün bilgilere sahip olmasına rağmen Dink öldürüldükten sonra harekete geçtiğine dair ifadeler var. 17 Şubat 2006'da İstanbul Emniyeti'nin, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün yolladığı, Hrant Dink'in Yasin Hayal tarafından öldürüleceğine dair bilgiyi hasır altı ettiği ve yanıt vermediği anlaşılıyor.

Bilgi ancak Dink katledildikten sonra kayıtlara geçiyor.

Dink cinayetinde sonuca gidildiği taktirde, işin o kadar çok yere yaslandığı görülecek ki işte asıl temizlik o zaman başlayacak.

sosyalist işçi

Yığınsal bir sol örgütün acil gerekliliği

Uzun bir süredir bir dehşet havası yaratılmaya çalışılıyordu. Milliyetçi, ırkçı bir kasırga ortalığı yakıp yıkıyordu. gazeteler, televizyon kanalları bıkıp usanmadan bize dalgalar halinde bunu anlattılar.

Kimi sol örgütler ve yazarlar da bu havaya kapıldı. Milliyetçi, ırkçı, vatansever bir dalga vardı.

Şurada burada, şu ya da bu sol örgütün militanlarına saldırıldı. Polis saldırganlara değil saldırılanlara vurdu. Saldıranları değil, saldırılanları göz altına aldı.

Bazı yazarların aleyhine korkunç bir kampanya başlatıldı. Orhan Pamuk, Elif Şafak, Perihan Mağden ve daha birçokları. Ve tabii Hrant Dink...

Haklarında davalar açıldı. Davaların sürdüğü mahkemeleri vatansever güçler bastı. Ağızlarından salyalar akıtarak çığlıklar attılar.

Orhan Pamuk Nobel'i kazandı. Saldırılar daha da azdı. Tehdit edildi. Mahkemeye çıkarılan vatanseverler "akıllı ol" diye uyardılar.

Ne yazık ki solda yer alan bazı gruplar da Orhan Pamuk'a düşmanlıkta sağcılarla, vatanseverlerle yarıştılar. Bazıları Hrant'ın cenazesine bile katılmadı.

Hrant'ı ise uyarmadan, arkasından ateş ederek öldürdüler.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri bahane edilerek "Cumhuriyet Mitingleri" düzenlendi.

Bütün bunlarla milliyetçi, ırkçı, vatanesever güçler korku yaratmaya çalıştı.

Ama seçimler bütün bu havanın kof olduğunu kanıtladı. Seçimlerden milliyetçiler yenilerek çıktı.

22 Temmuz seçimlerinin en parlak yanlarından birisi de **Baskın Oran** ve **Ufuk Uras** kampanyalarıydı. Bu iki seçim kapmanyası boyunca onlarca yürüyüş yapıldı. Kürt bölgelerine, Çingene mahallelerine, Ermenilerin Tatavlasına yürüyüşler yapıldı. Halkların kardeşliği vurgulandı. "Hepimiz hâlâ Ermeniyiz" dendi. Milliyetçi, ırkçı çıkışlara cevap verildi.

Son cevabı Hrant'ın öldürülüşünün yıldönümünde verdik. Hrant için, adalet için Agos'a gittik. Unutmadık, unutturmayacağız dedik.

Açık ki bizim, yani ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşı olanların gücü büyük. Etkili. Bunu her fırsatta gösteriyoruz. Ama yeterince örgütlü değiliz. Sorunumuz budur.

Bugün Türkiye'de sayısız sol örgüt var. Ne yazık ki bunların bir kısmı milliyetçilikle malûl. Onlardan hiç hayır yok. Bu sol milliyetçiler giderek daha sağa kayıyor. Yani milliyetçi damarları güçleniyor.

Ama zaten sol bugün büyük yığınlara güven vermekten uzak. Solun birliği eğer var olan solun birliği olacaksa buradan bir güçlü yapı çıkamaz.

Oysa Hrant'ın cenazesi, Baskın Oran ve Ufuk Uras kampanyaları, Küresel BAK, Küresel Eylem Grubu ve Irkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe kampanyaları açıkça gösteriyor ki Türkiye'de solda, var olan soldan çok daha büyük bir güç var.

Bu kampanyalarda bir araya gelen binlerce genç aktivist, geleneksel solun umutsuzluğundan, kendi hareketinin çıkarlarını genel hareketin çıkarlarının önüne koyma anlayışından zerre kadar etkilenmemiş durumda.

Her sokağa çıktığında umudu ve mücadele azmini dile getiriyor. Her sokağa çıktığında kendisini izleyenleri dinamizmiyle etkiliyor.

Bugünün görevi bu güçleri birleştirmek ve yığınsal bir sol partiye çevirmektir. Bu giderek daha acil bir görev haline gelmektedir. Solda doğan büyük boşluğu dolduracak olan, büyük yığınları yanına çekme potansiyeline sahip olan güç işte bu güçtür.

Tuhaf bir dünya

Volkan Akyıldırım

Birkaç yıl öncesine kadar 'piyasa ekonomisi her şeyi belirler' marşının söylendiği Dünya Ekonomik Forumu'nda dünyanın en zengin adamı Bill Gates çıkıp sermayenin egemenliğini sınırlandırmaktan söz etti.

Dünya Bankası eski başkanı Stiglitz, küresel ekonominin piyasanın insafına terk edilemeyeceğini söylerken İngiliz hükümeti liberal doktrini çöpe atarak banka kurtarıyor.

Amerikan merkez bankası faizleri indirerek piyasalara müdahale ediyor.

Greve çıkan Hollywood senaristleri Beverly Hills sokaklarında sloganlarla yürüyor. Oscar törenlerinin yapılıp yapılamayacağı tartışılırken oyuncular arasında greve destek arıyor.

Çin'de Haiteng Nehri 123 yılın en düşük seviyesine indi ve milyonlarca insan susuzluk tehlikesiyle karşı karşıya.

2002 - 2007 yılları arasındaDolar milyoneleri arasında en yüksek oranlı artış Çinli dolar milyonerlerinin sayısında olmuş ve bunların sayısı 628 bini bulmuş.

30 yıldır yapılan Dakar Rallisi bu yıl güvenlik gerekçesiyle iptal edildi.

Lübnan'da elektrik kesintilerini protesto eden yoksullara ateş açıldı, 7 kişi öldürüldü.

Birleşik Arap Emrilikleri'nde çöle milyonlarca dolar akıtılarak karbon emisyonsuz şehir inşa ediliyor.

Belçika'ArcocelorMittal Fabrikası işçileri küresel ısınmaya karşı, sera salımının azaltılması talebiyle greve çıkıyor.

Petrol fiyatlarının yükselişi bu kez ABD'yi vuruyor.

ABD'nin en önemli petrol ihracatçısı Venezuella'da Chavez, petrol gelirlerini yoksullara aktarıyor.

İtalya'da kitlesel muhalefet tarafından Berslusconi'nin devrilmesinin ardından kurulan Prodi hükümeti, yeni-liberal program ve Afganistan konusunda bir kez daha istifanın eşiğine geliyor.

Pakistan'da ve Afrika'da Kenya'da yoksul yığınlar ayaklanaıyor.

Aslında dünyadaki diğer hükümetler de pamuk ipliğine bağlı.

İnsanlık tarihinde görülmemiş bir zenginliğin yaratıldığı, emek üretkenliğinin devasa bir sıçrama yaptığı bu dünyayı tuhaf kılan "eski" üretim ve mülkiyet ilişkilerinin devam etmesi.

Küreselleşme sonucu dünya ekonomisinin entegrasyonunun hızlanması tüm dünyada insanları aynı ortak yazgıya ve koşullara sahip olduğuna giderek daha fazla ikna ediyor. Değişim isteği tam da buradan doğuyor.

Bu tuhaf dünyada sıradan insanların muhalefeti son derece etkili hale geliyor.

Sermayenin küreselleşmesi karşısında insanlığın küreselleşmesini buluyor.

İsrail Lübnan'a saldırdığında tüm dünyada savaş karşıtları sokağa çıkıyor.

Kapitalistlerin çözümsüzlüğüyle biten her iklim zirvesi giderek genişleyen bir küresel eylem ağı tarafından kuşatılıyor.

Irak'ta, Kenya'da, Afganistan'da olanları herkes biliyor.

Bu tuhaf dünyada hiç beklenmedik bir yerden, beklenmedik kesimlerden patlayı veren mücadelelere şaşırmamak gerek.

Lenin küresel kapitalizmi bir zincire benzetmiş ve en zayıf halkasından kırılarak alaşağı edilebileceğini söylemişti.

Bugün birden fazla zayıf halka adayı var.

Kitlelerle demokratik ilişkiler kuran, sokakta sosyalist alternatifi inşa edenler değişim isteğine yanıt verebildikleri ölçüde etkinlerini artırabilir.

Dünyanın bugün sosyalizme her zamankinden daha fazla ihtiyacı var.

MARKSİZM 08
16-19 mayıs istanbul
DSİP tarafından örgütlenen 4 günlük tartışma toplantıları dizisi
marksizm2008@gmail.com ● 0536-335 10 19 ● www.dsip.org.tr

- AKP, din ve büyük sermaye
- Medeniyetler çatışması
- Irkçılığı ve milliyetçiliğe nasıl durduracağız?
- Kürt sorununda çözümün neresindeyiz?
- Sosyalistler ve milliyetçilik
- Modern emperyalizmin ekonomi ve politiği
- Savaş, emperyalizm ve direniş
- Dünya krizi ve direniş
- Marksın kapitalinden 21. yüzyılda kapitalizme
- Gelecek süpergüç Çin mi?
- Yeni liberalizmin sonuna mı gelindi?
- Venezüela: Sokaklar seçkinlere karşı
- Sağlık hakkımızı koruyalım
- Kadınlar nasıl özgürleşecek?
- Kapitalizm ve cinsel ayrımcılık
- Küresel ısınmayı durdurun dünyayı değiştirin
- Marks ve ekoloji
- Nükleer santrallar neden yapılmamalı?
- Rus Devrimi nasıl ve neden yenildi?
- Stalinizm ve sosyalizm
- Kapitalizm sonrası yaşam
- Devrim nasıl bir şey olacak?
- Solda yeni bir alternatif
- Rosa Lüksemburg ve kitle grevleri
- Lenin ve devrimci parti
- Rock müziği ve direniş
- 1968: Son büyük yangın
- 1968: Türkiye'de yeni bir solun oluşumu
- 1968: Doğu Avrupa'da özgürlük rüzgarı

Bugüne kadar Marksizm toplantılarına katılmış konuşmacılardan bazıları

Orhan Pamuk, Ahmet Oktay, Ufuk Uras, Nuray Mert, Akın Birdal, Murat Çelikkan, Sevgi Göğçe, Ragıp Duran, Sevil Erol, Ercan Karakaş, Ertuğrul Kürkçü, Algan Hacaloğlu, Hilal Atıcı, Filiz Koçali, Bülent Somay, Melda Keskin, Roni Margulies, Hayri Kozanoğlu, Tayfun Mater, Levent Şensever, Sami Evren, Melih Pekdemir, Rıdvan Akar, Alex Callinicos, Şenol Karakaş, Sevgi Uçan, Mete Çubukçu, Sinan Özbek, Abdullah Aysu, Barış Pirhasan, Doğan Tarkan, Yıldız Önen, Fethiye Çetin, Selim Deringil, Ahmet Tonak, Harun Tekin, Yıldız Ramazanoğlu, Bülent Somay, MemetAli Alabora, Metin Yeğin, Avi Haligua

Türbanın nesini savunacağız?

Zeynep Çalışkan

AKP ve MHP Anayasa'nın 10. ve 42. maddelerini değiştirerek türban sorununu 'çözme' konusunda anlaşmış görünüyor. Varılan uzlaşmaya göre kamuda hizmet alan-hizmet veren ayrımı gözetilerek kriz bir biçimde çözülecek. Örneğin, üniversitelerde ders veren hocalar türban takamayacak ama derse giren, yani hizmeti alan öğrenci bu konuda serbest olacak.

Yıllardır üniversite kapılarında süründürülen, inancından dolayı kemalist ideolojinin dışladığı türbanlı kadınlar açısından olumlu bir gelişme bu. Ancak hem yetersiz hem de ikiyüzlüce bir uygulamaya benziyor.

Öncelikle, neden sadece hizmet alana özgürlük olsun ki? Bu özgürlük tanındıktan sonra, diyelim ki hukuk fakültesini kazanan bir türbanlı kadın, dört yıl boyunca okula girip derslerine devam edebilecek.

Peki, mezun olduğunda hâkim ya da savcılık sınavlarını da kazanırsa ne olacak? Ya da siyasal bilgiler fakültesinden başı örtülü olarak mezun olan bir kadın kaymakam olmaya hak kazandığında ne olacak? Hizmet alan olmaktan çıkıp hizmet veren haline gelen başörtülü bir kadın bu durumda inançlarını mı değiştirecek? Elbette hayır.

Siyasal simgeler

CHP ve aynı dili kullanan herkes türbanın siyasi bir simge olduğunu, türbanlıların bunu bir tür üniforma olarak gördüğünü ve kullandığını iddia edip bu zeminden karşı çıkıyor. Türban türbanlıların bir kısmı için elbette siyasi bir simgedir. Ama bunda ne sakınca var? Biz sınırsız siyasal özgürlükten yana değil miyiz? Siyasetin önündeki engellerin kaldırılmasını savunmuyor muyuz?

1980 askeri darbesi sırasında partisi kapatılan Baykal (o zaman genel başkan değildi ama gene CHP'liydi) 1987'de yapılan "siyasi yasaklar kalksın mı?" referandumunda "hayır" oyu mu kullandı yoksa? Siyasal özgürlüklerden yana oy kullandıysa nalıncı keseri gibi hep kendine yontuyor demektir: Siyasi yasaklar bana uygulanınca itiraz ederim, hoşlanmadıklarıma uygulanınca desteklerim!

Sınırsız giyim kuşam özgürlüğü

Türbana üniforma olduğu gerekçesiyle karşı çıkanlar ikinci bir konuda da sessiz kalıyor. Çocuklara ve gençlere ilk ve orta öğretimde daima üniforma giydirildi. Tutarlı bir özgürlük savunucusu özgürlüklerden yararlanacak kişiler arasında ayrım yapmaz. Giyim-kuşam özgürlüğünü herkes için ve her yer için savunur.

Erdoğan ve Bahçeli'nin uzlaşmaları da bu açıdan hatalı. Türbana kısmi bir özgürlük isterken geri kalan çok geniş yığınlar için (Türkiye'de okula üniformalarla giden yaklaşık 15 milyon insan var) böyle bir özgürlük talebini dile getirmiyorlar. Çünkü bu üniformalar devletin otoriter baskıcılığının, altını çizerek söylüyorum, siyasi simgesidir. Bu siyasi simgeyi korumaktan yanalar. Oysa 15 milyon çocuk ve gence sorsanız içlerinden bir allahın kulu bile her gün tek tip giysilerle okula gitmek istediğini söylemez.

Bu konuda bir de yıllardır öne sürülen bir gerekçe var: Öğrenciler arasında gelir eşitsizliği var. Eğer herkes aynı üniformayı giymezse bu gelir eşitsizliği açığa çıkar ve yoksul öğrenciler mağdur olur. Bu tam bir kuyruklu yalan.

Bir kere, yoksul öğrenciler yeni bir masrafa girerek üniforma almak zorunda kaldıkları için zaten mağdur oluyor. Oysa var olan giysileriyle okula gitseler üniforma parası ceplerinde kalacak. İkincisi, zengin ailelerin çocukları zaten yoksul ailelerin çocuklarıyla aynı okullara gitmiyor. Görece daha zengin çocuklarla aynı okulda okuyan öğrenciler arasındaki eşitsizliğin üzeri ise üniformayla örtülemiyor.

Giyilen ayakkabılardan takılan saatlere, kullanılan çantalardan binilen okul servislerine kadar her şey bu eşitsizliği herkesin gözüne gözüne sokuyor. Hatta üniformaların kumaşı ve temizliği (çünkü parası olan bir de yedek üniforma alıyor ve biri kirlenince diğerini giyiyor) bile gelir farkını anlatıyor.

Hal böyleyken en tutarlı özgürlük savunuculuğu "türbana her yerde özgürlük ama aynı zamanda, herkese her yerde özgürlük" gibi bir slogan etrafında şekillenebilir.

Geriye kalan her tutum özgürlükleri sadece bir kesim için savunmak anlamına gelir. Bu da ayrımcılığın dik alasıdır.

Maliye Bakanı:
300 milyon dolar verdik, susacaklar

AKP'de diğer hükümetler gibi eğitimde attığı adımlarla övünüyor.

Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın açık bırakılan mikrofon tarafından kaydedilen sözleri bunun nedenlerini açıkça ortaya koydu.

Üst düzey bir bürokratı bakana sevinçle YÖK'ün nasıl yola geldiğini anlatıyor ve "para bende" "300 milyon dolar verdik" diyerek açıkça üniversite yönetimlerinin satın alındığını söylüyordu. 300 milyon dolarlık ödeneğe kavuşan YÖK üniversiteleri Dünya Bankası'nın "reform" paketine ikna edilmiş. Bununla da kalmamış üniversitelerin döner sermayelerinin yüzde 15'ini Maliye'ye aktaran tarife de kabul ettirilmiş.

Sağlıktan sonra eğitimde tamamen paralı hale geliyor.

YÖK başkanı parasız üniversite fikrine açıkça karşı olduğunu söylemişti. Ancak sorun sadece üniversiteler değil. YÖK tarafından özel okullar, dersaneler, sınavlarla alt üst edilen eğitim sistemin tamamı sermayeye kâr alanı olarak açılıyor.

Sağlıkta "reform" adı altındaki hak gaspına karşı olduğu gibi eğitimde Dünya bankası planlarına da karşı çıkmak gerek.

GÖRÜŞ

Uzaydan gelen kriz

Kapitalizm, ne kadar makul ve mantıklı bir sistem olduğunu bir kez daha hepimize göstermek üzere.

Amerika'nın dev finans şirketlerinin açıkladıkları zarar miktarları normal insanların dudaklarını uçuklatacak düzeylerde. Yeni konut inşaatı %30 oranında düşmüş durumda. Perakende satışlar hızla düşüyor. İşsizlik %5'e ulaşmak üzere.

İngiltere'de satışlar Aralık ayında, yani herkesin çılgınlar gibi Noel alışverişi yapmasının beklendiği dönemde %0,4 oranında düştü. Batmış olan Northern Rock bankasını kurtarmak için hükümet daha şimdiden 55 milyar sterlin harcamış durumda.

Amerika'da sanayi üretimi endeksi Kasım ayında %1,6, Aralık ayında da %20,9 oranında düştü.

Her iki ülkede de tartışma konusu, kriz geliyor mu, yoksa geldi mi.

Niye peki? Niye kriz? Herkes nihayet hayal ettiği evde yaşıyor, evsiz kimse kalmadı da ondan mı düşüyor konut inşaatları? Herkes ihtiyacı olan her şeyi aldı, kimsenin hiç eksiği kalmadı da ondan mı perakende satışlar azalıyor? Yoo; New York ve Londra'da sokaklarda yatıp kalkan insan sayısında bir düşüş yok. Berbat toplu konutlarda berbat koşullarda yaşayan ailelerin sayısında bir gerileme yok. Noel günü çocuklarına hediye alamayanların, geleneksel hindi yemeğini pişiremeyenlerin sayısı da düşmüş değil.

Peki, üretim niye düşüyor? Tamam mıyız artık, Tüm Amerika ve İngiltere'de, tüm dünyada herkesi besledik ve tüm ihtiyaçlarını karşıladık mı? Üretim yapmaya gerek mi kalmadı?

Yoo; Afrika'nın hemen hemen tümü aç, susuz ve çıplak. Afrika bir yana, dünyanın en zengin ülkelerinde bile nüfusun önemlice bir oranı yoksul.

Ama kriz gerçekten de beklendiği gibi gelişirse, tüm ülkelerde üretim düşecek, işyerleri kapanacak, çalışanlar işten atılacak. Yoksullar daha da yoksullaşacak, açlar daha da acıkacak.

Niye? Bankacılık sektöründe çoğumuzun anlamakta zorlanacağı, insan ihtiyaçlarıyla ve bu ihtiyaçları karşılamakla hiçbir ilişkisi olmayan bazı sorunlar nedeniyle. Mortgage, teminat, bankalar arası borçlanma gibi hiçbirimizi hiçbir şekilde ilgilendirmeyen, hayatlarımızda hiçbir yeri olmayan süreçler ve "mali enstrümanlar" nedeniyle, hepimiz yoksullaşacağız, bazılarımız işsiz kalacak, Batı ülkelerinde binlercemiz evini kaybedecek, gelecekle ilgili planlarından, hayallerinden vazgeçecek.

Ne kadar makul bir sistem, değil mi?

Marks'ın "kapitalist üretimin anarşisi" dediği tam da bu. İnsanlığın ihtiyaçlarını karşılamak için insanlar üretim yapıyor, ama öyle bir sistem içinde yapıyor ki, ne insanla ilgisi var, ne de ihtiyaçla. Adeta kendi kendine davranan, insandan bağımsız olarak kendi istediğini yapan bir sistem. Bizim dışımızda bir canavar! Amerika'nın tüm politikacıları, iktisatçıları, işadamları "Kriz geliyor!" diye bağırıyor, krizi tarif ediyor, inceliyor, tartışıyor. Ama nasıl engellenebileceğini kimse bilemiyor. "Ekonomi" diye bir şey var, bizim dışımızda, bize eziyet ediyor. Sanki uzaydan geliyor kriz.

Oysa, insanlık kapitalist anarşiye mahkûm değil. Çok basit bir alternatifi var. Niye üretim yapıyoruz? Kendimizi beslemek, konutlandırmak, ısıtmak ve tüm diğer ihtiyaçlarımızı karşılamak için. Bunun ne banka kârlarıyla, ne şirketlerle, ne faizlerle, ne satışlarla, ne de parayla alakası var.

Üretimin merkezine insan ihtiyaçlarını koyduğumuz gün, insanlık krizlerden kurtulacak. Ama önce kapitalizmden kurtulmamız gerek.

Roni Margulies

George Habbaş öldü

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin kurucusu George Habbaş, sürgünde yaşadığı Ürdün' de hayatını öldü.

George Habbaş, 1925'de Kudüs'de bir Rum Ortodoks ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Beyrut Amerikan Üniversitesi'nde eczacılık eğitimi aldı. 1948'de İsrail devletinin kurulmasıyla birlikte mücadele hayatı başlayan Habbaş 1952'de Milliyetçi Arap Hareketi' nin başına geçerek Filistinliler arasında ünlendi.

Ardından 1967 yılında El Fetih'e göre solda duran bir örgüt olan Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC)'ni kurdu. FHKC, 1971 yılında bir çatı örgütü olarak kurulan Filistin Kurtuluş Örgütü(FKÖ)'ne katıldı ve onun sol kanadını oluşturdu. FHKC, El-Fetih'ten sonra ikinci büyük örgüt oldu.

1980'lerde sağlığı kötüye giden Habbaş bir süre Şam'da ve Amman'da yaşadı. 2000'de FHKC'nin genel sekreterliğinden ayrılan Habbaş yerini, 2001 yılında İsrail tarafından öldürülen Ebu Ali Mustafa'ya bıraktı.

Bugüne kadar yapılan barış görüşmelerini sert bir şekilde eleştiren Habbaş bu tutumuyla Yaser Arafat' ın FKÖ içerisindeki en büyük siyasi rakiplerindendi.

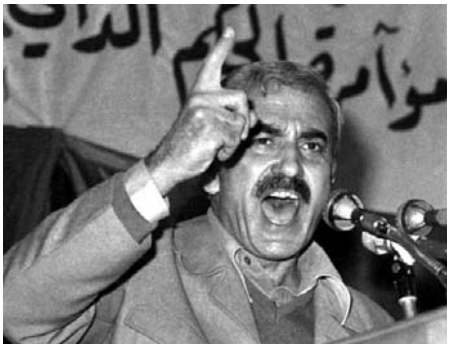

"...Ama bugün, belki de ilk defa, bu durumun değişmek üzere olduğunu yoğun biçimde hissediyoruz. Bu, ne resmi Arap yönetimlerinin her zamankinin aynısı ve belki de daha ölümcül bir halde olan işbirlikçiliği ve basiretsizliği son bulduğu için, ne de çifte standartlı uluslararası toplum her nasıl olduysa makulleştiği için; Hizbullah ve Genel Sekreteri Seyid Hasan Nasrallah'ın liderliğinde yürütülen Lübnan Direnişi'nin kahramanları ve Gazze ve diğer Filistin kentlerindeki Filistin Direnişi'nin kahramanları tarafından yazılan yiğitlik ve direniş destanı yüzünden böyle. Bu kahramanlar, bu kez, hiçbir yanılgıya düşmeksizin, davayı kendi ellerine aldılar ve şimdi, galip gelmek için can atan bir Arap ulusunun öncülüğünü temsil ediyorlar..."
George Habas, 2006'da yaptığı çağrı

Dünya Ekonomik Forumu'na kriz damgasını vurdu

Davos'taki karamsarlık

"Küresel ticaretin, neo-liberal siyasetin ve akademik kapitalizmin başkenti" Davos'taki Dünya Ekonomik Forumu 2008'e ekonomik kriz ve dünya ekonomisinin geleceğine dair karamsarlık damgasını vurdu.

88 ülkeden 27'si devlet ya da hükümet başkanı olmak üzere 2.500 kişi foruma katıldı. 1370 üst düzey şirket yöneticisinin geldiği Davos Zirvesi 1971'den bu yana en yüksek yönetici katılımına sahne oldu. Katılımcıların ortak vurgusu IMF ve Dünya Bankası'nın işe yaramadığı, ekonomik kriz karşısında küresel sermayenin bir liderlikten yoksun olduğuydu.

"İşbirliğine Dayalı Yenilikçilik"

Forumun bu yılki teması aslında 'çözüm yok, birlikte bulmayı deneyelim' olarak okunabilir. Ancak Davos'ta yapılan konuşmalarda bu yönde herhangi bir parlaklık yoktu.

Tony Blair, "ABD'de yaşanan krizin Asya ve Avrupa ekonomilerine etkisi konusunda daha önce ancak tahminlerde bulunabilirdik. Yaşayarak bunu görüyoruz. Küresel krizlere karşı nasıl işbirliği yapabileceğimizi hep birlikte öğreneceğiz" diyerek çözümsüzlüğü ifade ederken yalnız değildi.

"2008'de Küresel Ekonominin Görünümü" başlıklı oturumda konuşan IMF Başkanı Dominique Strauss, ABD ekonomisindeki yavaşlamanın çok ciddi boyutlarda olduğunu söyledi. Strauss'a göre kriz ABD ve yüksek petrol fiyatlarından kazanan ülkelerle, ekonomisi dış yatırıma bağlı 'yükselen ülkeler'i vurabilir.

Geçen haftaki krizden darbe yiyen Merrill Lynch'in yeni CEO'su John Thain, ABD konut sektöründeki fiyat düşüşlerinin daha uzun süre devam edeceğini ve konut balonunun patlamasıyla ortaya çıkan zararların çok daha yüksek rakamlara çıkabileceğini söylüyordu.

Küresel sermayenin temsilcileri Davos'ta IMF ve Dünya bankası'nın işe yaramadığında hem fikirdiler.

George Soros'a göre "60 yılın en büyük krizi'yle karşı karşıyaydık.

Davos'a katılan işadamlarına küresel ekonominin önündeki en büyük tehditler soruldu.

Küresel bir kriz karşısında yeterli işbirliği ve liderliğin bulunmaması ilk sıraya yerleşti.

Ekonomik krizin iyi yönetilememesi, küresel güven kaybı, ABD ekonomisinin durgunluğa girmesi, küresel kredi sorunu, enerji ve mal fiyatlarındaki artış, korumacılığın artması ve gelir adaletsizliği küresel kapitalistlerin sıraladığı diğer tehditlerdi.

Yeni-liberalizmin meydan okuması ve küreselleşmenin kalesi olarak nitelenen Davos'ta bu kez cüretkarlık yoktu.

Dünyanın en zengin adamı Microsoft eski başkanı Bill Gates, sermayenin zenginliği yoksullarla paylaşmasına dayanan 'insancıl bir kapitalizm' önerirken yeni-liberalizmin yolun sonuna yaklaştığını da söylüyordu.

Davos zirvesine katılan 30 bakandan 3'ü Türk'tü. Yerli medya bu "görmemişliği", Davos'a 'Türk çıkarması' olarak sunsa da sisteme umutsuzluğun kapladığı bir ortamda Türk temsilcilerinin lobi faaliyetlerinin herhangi bir etkisi olmadı.

Chavez:
"ABD ekonomisi çöküşe geçecek"

Venezuela, Nikaragua, Bolivya ve Küba'nın oluşturduğu ALBA ülkeleri zirve toplantısında konuşan Chavez, Amerikan emperyalizminin "hepimizi etkileyebilecek bir krize girdiğini" söyledi.

Güney Amerika hükümetlerini ALBA'ya davet ederek "rezervlerimi-zi buraya getirmeye başlamalıyız. Bu para neden kuzeyde kalsın ki?" dedi ve ekledi "Gelecek yıllarda ABD imparatorluğunun yıkılması için elimizden gelen her şeyi yapmalıyız. Kahrolsun ABD emperyalizmi!"

İslam ve Batı arasında ipler geriliyor

Sorun kültürel mi?

Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlatılan "İslam ve Batı: Diyalogun Durumu 2008" adlı raporda şu tespit yapıldı:

"Dünyada nüfusun çoğunluğu, Batı ve Müslüman dünya arasındaki şiddet içeren çatışmadan sakınılabileceğine inanıyor, fakat aynı zamanda ilişkilerin durumu konusunda büyük bir kötümserliği de paylaşıyorlar."

Bir çok ülkede yapılan kamuoyu araştırmalarına göre Batı ve İslam arasında bir diyalog kurulması zor.

Rapor, Batı'da yaşayan müslümanların dini cemaatlerle ilişkisinin arttığını belirtiyor.

Rapora göre Filistinlilerin yüzde 84'ü, Mısırlıların yüzde 80'i gibi yüksek oranda, Türklerin yüzde 68'i, Suudi Arabistan'da yaşayanların yüzde 67'si ve İranlıların yüzde 62'si Batı'nın müslümanlara saygı göstermediğini düşünüyor.

Dünyada müslümanlar ve Batı'nın çok iyi geçinemediği fikri ABD'de (yüzde 88), Danimarka'da (yüzde 85), İsrail'de (yüzde 83) ve Filistinlilerde (yüzde 83) yaygın durumda.

Küresel sermayenin temsilcileri sorunu dini ve kültürel ayrımlar temelinde koysalar da müslümanların yaşadığı ülkelerle Batı'nın arasındaki gergin ilişkilerin somut nedenleri var.

Sermayenin yüzde 80'i en gelişmiş 8 ülkede toplanırken geriye kalan ülkeler yüzde 20'yi paylaşıyor.

1 milyar insan günde 1 dolardan az parayla yaşamaya çalıştığı, 1,1 milyar insanın temiz suya erişemediği, 2,6 milyar insanın da temel temizlik olanaklarına ulaşamadığı dünyada müslümanların yaşadığı ülkelerde sefalet paylaşılıyor.

Irak'ın işgal edilmesi, Kuzey Afrika'dan Ortadoğu'ya bir bütün olarak islam coğrafyasının ABD emperyalizminin saldırganlık hedefi haline getirilmesi bardağı iyice taşırıyor. Sorun kültürel olmaktan çok politik.

dsip.org.tr
yakında
yayında

Nedir bu derin devlet?

Çeşitli adlarla anılan bir oluşum var. Derin devlet, gladyo, kontrgerilla, süper NATO vs gibi. Bütün bu oluşumlar sonuç olarak devletin bilinen resmi, yasal kurumları ile içiçe bir biçimde çalışan ama yasal olmayan, yani burjuva yasallığının dışında faaliyet sürdüren ve burjuva yasallığı ile çözülemeyen sorunları, yani politik muhalefetleri şiddet yolu ile çözen kurumlardır.

Bu tür örgütlenmeler her dönemde vardı. Soğuk Savaş yıllarında hemen hemen bütün NATO ülkelerinde sosyalistlerle mücadele için kurulan bu tür yapılar Doğu Bloku'nun çökmesiyle bir ölçüde amaçsız kaldılar. Ne var ki devlet her zaman "iç düşmanlara" sahip olduğu için, 1960-80'lerin örgütlenmesi 1990'lardan sonra da eski kadrolarına yeni görevler belirledi.

Dün MHP-Ülkü Ocakları örgütlenmesinin görevine bugün yeni hava ile birlikte bir dizi "vatansever" örgütlenme eklendi. Ergenekon Çetesi bunlardan birisi.

Politik-ideolojik bir saldırı başladı. Toplum azınlık milliyetçiliğinin de "zararlı" olduğuna ikna edilirken solda da çeşitli gruplar aynı fikre kazanıldı.

Sokakta büyük bir milliyetçi dalga varmış havası yaratıldı. Bu hava ile birlikte solda da bu "milliyetçi dalgadan yararlanmak" isteyen gruplar ortaya çıktı.

Vatansever örgütlenmeler, bağlı oldukları devlet içindeki resmi kurumların merkeziliği dışında, güçlü bir merkezi yapıya sahip değiller. Ayrıca dün Ülkü Ocakları ve MHP içinde bir merkezi yapıya sahip olan sayısız faşist 12 Eylül ve onu izleyen dönemde bağımsız küçük çetelere dönüştü. Çok zaman politik olmayan bu çeteler, son tahlilde derin devletin örgütlenmelerine daima yardımcı oldular. Az sayıda ülkücü çete ise baştan itibaren hem ticaret hem siyaset yaptı.

Ergenekon Çetesi'nin darbe alması bütün bu yapıyı dağıtacak güçte değil. Ama bir başlangıç olabilir.

Asıl sorun ise devlet içinde yasadışı yolları kullanan kurumların geriletilmesidir. Burjuva devlet daima ama daima bu tür örgütleri ihtiyacı olduğu için koruyacak ve besleyecektir ama bir ölçüde dizginlenmeleri bile bir kazanım, büyük bir kazanımdır.

Ergenekon çetesi hapiste

GERİSİNİ DE İSTİYORUZ

Sosyalist İşçi'nin geçen sayısı basılırken kamuoyunda vatanseverler olarak bilinen çok sayıda kişinin de evleri basılıyordu.

Başlarında JİTEM'in kurucusu Veli Küçük'ün, 301 davalarının ünlü avukatı Kemal Kerinçsiz'in de olduğu bu kişilerin bir kısmı, sorgulanmalarının ardından "silahlı gizli örgüt kurmak ve halkı isyana teşvik etmek"ten tutuklandılar.

Basına "Ergenekon Çetesi" olarak yansıyan bu grubun bir dizi olayın ardında olduğu ve büyük bir olasılıkla Hrant Dink'in öldürülmesi olayını da planladığı söyleniyor.

Ergenekon Çetesine karşı başlatılan polis operasyonu basında bazı gazeteler tarafından hararetle karşılanırken bazı gazeteler ise olaya neredeyse hiç değinmediler. Bazı yazarlar ve yorumcular olayı "yeni bir Susurluk" ya da "çok önemli bir köşe" diye adlandırırken bazıları da susmayı tercih ettiler.

Sol basında ve örgütlerde de benzer bir bölünme oldu. Bazı günlük "sol" internet yayınları olaydan hemen hemen hiç bahsetmezken (örneğin sendika.org sadece 2-3 kısa haberle tutuklamalardan haber verdi. 'Yeni alametler belirirken' başlıklı yorum yazısında ise Ergenekon Çetesi'nden yorumsuz bir biçimde sadece 3 satırla bahsedilmekte. Kısacası sendika.org Ergenekon Çetesi üzerine yorum yapmadan olayı geçiştiriyor.) bazıları da olayı *"Veli Küçük, Kemal Kerinçsiz gibi isimlerin içinde bulunduğu çoğu doğrudan ABD tezgahında yetişmiş 'ulusalcı' gruba yapılan operasyon ülkede esmesi istenen liberal-işbirlikçi rüzgarı kuvvetlendirecek. Operasyon bu kişilerden ziyade girilecek sürece gösterilecek yurtsever tepkileri bertaraf etmeyi hedefliyor"*(**soL**) diye yorumladı.

Radikal yazarı Perihan Mağden *"Bu Büyük Baskın'ı Sabah Gazetesi'nin yaptığı gibi 'Devlet Derin Devlete Karşı' diye ayaklanmaya çalışanların fotoğraflarını basarak da yapabilirsin doğrulukla/doğruculukla; 'Hedefteki İsimler' manşetini atıp hedeftekilerin büyütülmesi ile de.*

"Senin meşrebine kalmış, senin vicdanına"(**Perihan Mağden, 24 Ocak, Radikal**)

Gerçekten de Ergenekon Çetesi'nden bahsetmek ya da bahsetmemek, haber verirken neyin öne çıkarıldığı kişilerin, yayınların ve örgütlerin politik tutumunu belirliyor.

Bir de Ergenekon Çetesi'nin tutuklanmasını esas olarak AKP'nin, Fethullahçıların "Gladyo operasyonu" olarak görenler var. Bunların başında İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek geliyor.

Perinçek derhal yaptığı açıklama ile polisin içindeki Fethullahçıların Gladyo'ya el koyduğunu açıklarken adeta milli gladyoyu savunuyor. Onunla hemen hemen aynı çizgide duran TKP/Yurtsever Cephe de Ergenekon Operasyonu'nu Fethullahçıların işi olarak değerlendiriyor.

Açık ki Ergenekon Çetesi diye tutuklananlar Türkiye'de ister kontrgerilla, ister gladyo, ister derin devlet densin, devlet içinde uçları olan ve sayısız gizli kapaklı iş yapan, etrafa terör saçan örgütlenmenin bütünü değil.

Tutuklanan ya da göz altına alınarak serbest bırakılanlara bakıldığında bunların bir "isyan" çıkarması zor. Kuvay-ı Milliyeci örgütlenmeleri komik örgütler. Bunların çok ciddiye alınması mümkün değil. Ne var ki 1980'lerde de Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Mehmet Ali Ağca gibilerin aynı türden işler için kullanıldığını düşünürsek ve bu çapsız unsurların ne denli kan dökücü olduklarını hatırlarsak Ergenekon Çetesi'nin de yetenek-lerini daha iyi anlayabiliriz.

Ancak gene de Ergenekon ve diğer sayısız çetenin bağlı olduğu bir başka yer olması gerekir. Bu bir kişi değildir. Çetelerin kaynağı devletin içindeki resmi bir kurumdur. Ve bu kurumun kim olduğu da aslında bellidir.

Gerektiği zaman bomba koyarken yakalananlara "iyi çocuklardır" diyen, askeri mahkemelerle bu "iyi çocukları" serbest bıraktıran, çetelerin kullandığı silah ve bombaları temin eden güç ancak devletin içinde etkisi ve yetkisi büyük, çok büyük olan güçtür.

Ergenekon Çetesi'nin hapse yollanması ile başlayan sürecin sonunda bu gerçek merkez çökertilmedikçe, hiç değilse etkisiz hale getirilmedikçe çetelerin varlığı sürecektir.

Buna rağmen Ergenekon Çetesi'nin açığa çıkarılması, aynı zamanda bu çetenin sayısız pisliğinin ortaya dökülmesi solda yer alan hiç kimseyi rahatsız etmez, aksine memnun eder.

Bugün çizgi bellidir: Ya çetelere karşı çıkacaksın ya da şu ya da bu biçimde, susarak, sorunu Fethullahçıların operasyonu gibi görerek, asıl saldırının yurtsever tepkiyi bastırmak için yapıldığını iddia ederek ya da hiç ağzını açmayarak tutum alıp derin bir batağa batacaksın.

Gene Radikal'den Perihan Mağden "temizlik her tarafa uzanmalı. Medyaya da. Patronlara da. Yargıya da. Ennnn milliyetçi kisvesi altında yer gösterilere de. Yaptıkları/yazdıkları nedeniyle allahsız olduklarını düşünebileceğimiz din ve ahlâk tacirlerine de. Her yere. Herkese" diyor aynı yazısında. Biz de ekleyelim, sola, internet gazeteciliğine, sol örgütlere de temizlik yayılmalı.

İşçi Partisi'ni çoktan kaybettik. Onlar Veli Küçük ile birlikte planlar yapıyorlar. Şimdi başka sol örgütlerin de aynı yere düşmesini durdurmak lazım.

İşçi Partisi ile aynı yere düşmektense gelip tekrar sürüye katılsınlar. Sola, burjuva devletine de içindeki çetelere de karşı olanlara katılsınlar. Henüz çok "ilerlemediler". Yarın çok geç olacaktır.

Orhan Pamuk ve çeşitli tutumlar

■ "... kurgulanan senaryolarda, Orhan Pamuk gibiler masum ve mağdur gösteriliyor.

ABD, Orhan Pamuk'u öldürtmez; ona ödüller verip, Türkiye'ye karşı psikolojik savaş elemanı olarak kullanır. Eğer bu tür parlak fikirler çıkmışsa, göreceksiniz altından Gladyo'nun kışkırtıcı ajanları çıkacaktır. Orhan Pamuk gibi "Ermeni ve Kürt soykırımı" yalanının seslendiricileri için yapılan büyük reklam kampanyası da operasyonun yan ürünü olmaktadır." (Doğu Perinçek, İşçi Partisi Genel Başkanı)

■ "Yazarımız (Orhan Pamuk) susmuyor ve devam ediyor: 'Burada 30 bin Kürdü öldürdüler. Ve bir milyon Ermeni. Ve neredeyse hiç kimse bunu dile getirmeye cesaret edemiyor. O halde ben yapıyorum. Ve bu yüzden benden nefret ediyorlar.'

"Orhan Pamuk'un sözleri daha çok konuşulacak ve beraberinde yazar ve aydın duruşunu da tartışmaya açacak gibi görünüyor. Ancak şu haliyle "ben insan hakları savunucusu bir yazarım" diyerek Nobel'e kendisini pazarlamaya çalıştığı anlaşılıyor.

"Türkiye insanına olan kinini kustuğu röportajında bu ifadelere yer veren Pamuk, halk düşmanlığı konusunda Belge ile yarışıyor. ... Pamuk, uygarlığın değil, yozlaşmanın, çürümenin, ufalmanın, zavallılığın yazarı olarak kendisine alan açıyor" (soL, TKP'nin internet gazetesi)

■ Ergenekon Çetesi Orhan

Pamuk'u öldürmesi için Erol Ö. adlı bir tetikçi ile anlaştı. Erol Ö. vatanseverler ve yurtseverler için daima bir düşmandı.

Ve eğer bir gün Hrant Dink gibi Orhan Pamuk'a da saldırılırsa İşçi Partisi, soL, TKP gibi yayınlar ve örgütler bu cinayetin sorumluları arasında olacaklar.

Irkçılığa ve milliyetçiliğe DurDe'nin basın açıklaması

Çetelere DurDe!

Nihayet cesur bir savcı çıkıp 'çetelere cennet vatan'da bir çetenin üzerine gitmeye karar verdi. Adını Türklerin dişi bir kurdun peşine takılıp gittiği Ergenekon Destanı'ndan alan bir çetenin bazı üyeleri açığa çıkarıldı, bir kısmı da tutuklandı. Hrant Dink suikastından beri adalet talebini daha yüksek sesle dile getirenler açısından sevindirici bir gelişme bu. Operasyonun Cumhurbaşkanı Gül'ün Rakel Dink'e verdiği sözden üç gün sonra gerçekleşmesi de AKP hükümetinin devlet içinde yıllardır örgütlenen çeteler sorununa daha ciddi el atacağını gösteriyor.

***

Basına yansıdığı kadarıyla Ergenekon çetesinin hazırladığı ölüm listelerinin 'yemek listeleri' olarak şifrelendiğini öğreniyoruz. Bu 'yemek listeleri'nde yer alan isimlere bakıldığında hemen hepsinin 301. maddeden dava açılmış kişiler olduğu görülüyor. 301 listeleri bu ve benzeri çetelerin elinde ölüm listelerine dönüşüyor.

Bu yüzden buruk bir sevinç yaşıyoruz. 301. maddenin arkasına geçerek Türkiye'yi darbe ortamına sürükleyen çetelerin üzerine çok daha önce gidilseydi, çağdışı yasa maddesi 301 çoktan kaldırılsaydı, nefretin yaygınlaşması ve kan dökülmesi engellenebilirdi. Hrant Dink demokrasi mücadelesinde hâlâ aramızda olabilir, Orhan Pamuk ve başka pek çok aydınımız ölüm tehditleriyle yaşamak zorunda kalmayabilirdi.

***

Hükümetin attığı bu adım önemlidir ve desteklenmelidir. Ancak yeterli değildir. Örgütlenme şemalarında 'komutanlıklar' olan, askeri bir yapı olduğu açıkça belli olan bu çeteyi üç-beş emekli askerin yönetmediği ortadadır. Susurluk'tan beri kendilerine dokunulamayan çeteciler, daha tepelerden destek almaksızın, bir askeri darbe yapamaz. Ancak bunun zeminini yaratmaya çalışabilir.

Yakalanan bu çekirdek kadrolara tepeden emir veren güçler bulunup ortaya çıkarılmadıkça, yaptıklarının halka karşı suç işlemek olduğu kanıtlanıp her biri adalete hesap vermedikçe ve aynı şeylere bir daha kimsenin kalkışmaması için önlemler alınmadıkça demokrasi bir arpa boyu bile ilerleyemez.

Soruşturmalar daha yukarıya kadar genişletilmez ve dokunulamayanlara dokunmaya başlanmazsa bayrak ve silah üzerine yemin törenleri düzenleyen devlet destekli paramiliter güçler, o 'yukarı'dan verilecek yeni emirlerle, yeni terör eylemlerine kalkışabilir. Bunun sorumluluğunu ise hiç kimse taşıyamaz.

***

Eğer hukuk bu kez mağdurlardan yana işleyecekse, gerçekten demokratik bir siyasal ortam yaratılmak isteniyorsa, her şeyden önce Hrant Dink cinayeti aydınlatılmalı ve vakit kaybetmeden 301. madde kaldırılmalıdır. Madde'de yapılacak herhangi bir değişiklik göz boyamaktan başka bir anlam taşımaz.

301 Kaldırılsın, Irkçılar Yargılansın!

Irkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe Girişimi

www.durde.org

Bugüne 1929 krizinden bakmak

Şenol KARAKAŞ

Küresel kriz paniği hızla yayılıyor. 12 trilyon dolarlık bir ekonomik hacme sahip ABD ekonomisi küresel istikrarsızlık odağı haline geliyor. Dünya gelirinin dörtte birinden daha büyük bir bölümü ABD'de üretiliyor. 1 trilyon dolarlık ithalat, 1.5 trilyon dolarlık ithalat hacmi ABD'nin dev bir ekonomiye sahip olduğunu kanıtlıyor. Küresel kapitalizmin merkezindeki son ekonomik sarsıntı dünya çapında bir panik yaratınca akıllara 1929 yılının gelmesi kaçınılmaz oldu.

1929: Savaştan önce, savaştan sonra

Birinci Dünya Savaşı'nın ardından ABD dünyanın en büyük gücü durumuna ulaştı. Dünya altın rezervinin önemli bir kısmını elinde tutan, dış ticaret fazlaları artan ve savaş sonrasında yıkıma uğrayan ülkeler için yeniden yapılanmalarında başvurulmak zorunda kaldıkları güç durumuna gelen ABD aynı zamanda Avusturya, Belçika, Fransa'dan, İngiltere, İtalya ve Polonya'ya kadar çok sayıda ülkeden alacaklı durumdaydı.

Dünya savaşından sonra ekonomik genişleme bekleyenler yanıldılar. Almanya ve İngiltere'de tam tersi gelişmeler yaşandı. İşsizlik İngiltere'de 1920'ler boyunca %10 oranında seyretti.

Birinci Dünya Savaşı sonrası ise Almanya tam bir parasal çöküntü yaşadı. 1923 'de Alman para birimi 1913'deki değerinin milyarda birine indi.

Almanya parasal çöküntü yaşar, savaş tazminatları ve borçlar nedeniyle ekonomisi dış borçlara bağlı hale gelirken, ABD savaş sonrasının hem politik hem de ekonomik açıdan en karlı ülkesi olarak görülüyordu.

1924-1929 yılları arasında ücret ve fiyatlarda yaşanan gerileme, ABD'de gıda fiyatlarında gerilemeyi getirdi. Aşırı üretimin talebi aşmasıyla ABD büyük bir problemle karşı karşıya kaldı.

ABD'de otomotiv, alt yapı gibi alanlarda yaşanan gelişmeler, sanayileşmeye olan açlık spekülatif sermayenin de gelişmesine neden oldu.

Kara Perşembe

1929 yılının 24 Ekim günü ABD'de borsa dibe vurdu. Birkaç ay öncesinde başlayan borsadaki durağanlık, arada bazı büyük şirketlerin hisse senetlerinde yaşanan düşüş, toplamda 4.2 milyar doların yok olmasına neden olan bir mali çöküntüyü getirdi.

"Kara Perşembe"nin ardından yaklaşık 4 bin banka battı. Ardından dünya çapında bugün büyük bunalım olarak adlandırılan sarsıntı başladı. Almanya, 30 trilyon mark borçlanmış, çünkü küresel sermaye ithalatının yarısını tek başına yapar hale gelmişti. 1929 krizi ABD'nin ardından ekonomisi zaten kırılgan olan Almanya'yı da çökertti. İki büyük ekonominin çöküşü küresel üretimde şiddetli bir düşüşe, bu ise Arjantin, Hindistan, Kanada, Balkan Ülkeleri gibi çok sayıda ülkeyi şiddetli bir krize soktu.

Kriz hemen tüm ülkelerde inşaat sektörünün durmasına neden oldu. Sektörde kitlesel bir işsizlik başladı. Tarım ürünlerinin fiyatlarında %40 ile %60 arasında düşüş yaşandı, kırsal nüfus dağıldı, çiftçiler çöktü. 1929 krizinin sonucunda dünya çapında 50 milyon kişinin işsiz kaldığı tahmin ediliyor. Kriz dünya üretiminde, toplamda %42'lik bir azalmaya, dünya ticaretinin ise üçte ikisinin durmasına neden oldu.

Kara Perşembe'den Avrupa'nın kararmasına

1929 yılıyla 1938 yılları arasında ABD'de sanayi üretiminde düşüş oranı yaklaşık %30 oldu. Yine yaklaşık her üç kişiden birisi işsiz kaldı.

Krizi sadece mali sistemdeki bir çöküntü olarak görmek büyük bir yanılgıdır. Kapitalizmin genişleme, durağanlık ve gerileme dönemleri küresel bir sistem olarak egemen olmaya başladığından beri tanık olduğumuz eğilimlerdir. Kriz de öyle. Ama krizden söz etmek için ekonomik, politik, sosyal ve psikolojik süreçlerin tümünde birden bir kırılmanın, değişimin, toptan ve ani bir çöküşün yaşanması gerekir.

ABD'de krizin patlak vermesi, şiddetlenen işsizlik yoksulların saflarında isyan dalgası başlattı. 1932 yılında ABD üç büyük grev dalgasıyla sarsıldı. 150 bin tekstil işçisi greve çıktı. İşsizlere yardım eden derneklere üye sayısı 300 bine çıktı.

Kriz, ekonomik çöküntünün yanı sıra direnişleri, egemen sınıfların saflarında bölünmeleri, orta sınıfların tüm inanç değerlerinin banka cüzdanlarıyla birlikte yok oluşunu ve bir cinnet halini, toplumda politik bir radikalleşmeyi, egemen sınıfların çılgın maceralara girişmesini, genellikle bütün bu adımların hep birden ve aynı anda atılmasını getirir.

1930-1931 yılları arasında Latin Amerika ülkeleri 12 askeri darbeyle karşılaştı. Latin Amerika egemen sınıflarının krize yanıtları darbe oldu.

İngiltere'de Komünist Parti liderliğindeki hareket dev işçi gösterileri düzenliyordu. Ne yazık ki çelişkinin en keskin biçim aldığı ülke Almanya oldu. Alman egemen sınıfı krizden çıkışın yolunu Hitler'in önünü açmakta gördü. Çılgınlaşan orta sınıfları otoriter ve askeri bir örgütlenmeyle birleştiren Naziler, Almanya'da işçi direnişini dağıtarak iktidara geldi. Benzer bir gelişmenin Fransa'da yaşanmasına işçilerin grev dalgası engel oldu.

1929 krizi Almanya'yı nazizmle, ABD'yi İkinci Dünya Savaşı'na hazırlıkla, Rusya'yı stalinizmle önlem almaya itti.

Önümüzdeki sayı: 1929 krizine bugünden bakmak-o kriz bu kriz mi?

Başka bir Yunanistan

Cengiz Alğan

Yunanistan Başbakanı Kostas Karamanlis'in Türkiye'ye yapacağı resmi ziyaret dolayısıyla basında her türlü magazinel haber yer aldı. 49 yıl sonra gelen ilk başbakan olması dolayısıyla konu medyada oldukça geniş yer aldı. Bu yazı magazin medyasının anlatımından sıkılanlar ve Yunanistan'ın başka yönlerini de merak edenler için kaleme alınıyor.

49 yıl önce kesilen ziyaret trafiğine kısaca değindikten sonra Yunanistan'da yaşanan askeri darbenin tarihine birlikte bir göz atalım.

1933-53 arasında Türkiye'yi dört Yunan başbakanı ziyaret etti. Son olarak da 1959'da, Adnan Menderes'in davetiyle, şimdiki başbakanın amcası Konstantin Karamanlis geldi. Bu ziyaret ile 1950'lerin ortalarındaki Kıbrıs geriliminin ve 6-7 Eylül olaylarıyla donmuş olan ilişkilerin çözülmesi hedefleniyordu. Ziyaret Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşunu öngören Londra ve Zürih Anlaşmaları'nın imzalanmasından üç ay sonra gerçekleşmişti.

Aslında Kostas Karamanlis Tayyip Erdoğan'ın kızının nikâhında şahit olmak için 2004'te de gelmişti Türkiye'ye. Ama bu, resmi bir ziyaret olmadığı için, 'sayılmıyor'.

Atina, 1974. Cuntanın tankları Politeknik Üniversitesi'ni işgal eden öğrencilere su sıkıyor...

Kısa tarih

1923 yılında yapılan halk oylamasıyla Yunanistan Cumhuriyeti ilan edildi. Fakat 1926'da General Theodoros Pangalos diktatörlüğünü ilan etti. 1935'te monarşik idare yeniden ortaya çıktı ve Kral 2. George tahta geçti. 2. Dünya Savaşı patlak verince Yunanistan Alman, İtalyan ve Bulgarlar tarafından işgal edildi. 1944 yılında işgal kuvvetleri ülkeden çekildi. Ülkede tekrar iç karışıklıklar baş gösterdi. 1947'de yapılan yeni bir halkoylamasıyla 2. George idareyi eline aldı. Daha sonra yerine kardeşi Paul geçti.

Ülke 1963'e kadar Karamanlis hükümetince yönetildi. Bu tarihteki seçimleri Merkez Partisi kazandı. Ülke içinde yeniden karışıklıklar çıktı. 1967 yılında Albay Papadopoulos darbeyle idareyi eline geçirdiyse de 1973 yılında General Dimitrius'un yeni bir darbesiyle iktidarı kaybetti. 1974'te Türk ordusunun Kıbrıs'ı işgali Yunanistan'da iktidar değişikliğinin nedenlerinden biri oldu. Yunan askeri cuntası dağıldı, yerine Karamanlis hükümeti geldi. Yunanistan, 1974'te, referandumla yeniden cumhuriyet oldu.

Askeri darbe

21 Nisan 1967'de Yunanistan'da 'albaylar cuntası' diye bilinen askerlerin darbesi gerçekleşti ve bu cunta Yunanistan'ı 1974'e kadar yedi yıl yönetti. Cuntanın sonunu getiren olayın Türkiye'nin Kıbrıs'ı işgali olduğu yaygın bir görüştür ve kısmen de doğrudur. Ama Türk milliyetçileri olayı abartıp bunu 'Yunan halkına Türklerin bir armağanı' olarak sunmakla övünür.

Oysa cunta 1973'te de zaten kriz geçiriyordu; darbecilerin arasında sürtüşmeler başlamış, cunta lideri Papadopulos devrilmiş, Yunanistan'ı perde arkasından İoanidis adında bir albay yönetiyordu. Yönetimi sivil kadrolara devretme girişimleri başlamıştı ve başbakanlığa cuntanın kukla adamı Andrutsopulos getirilmişti. Yedi yılın sonunda cunta o kadar yıpranmıştı ki, devirmek bile gerekmedi; öyle bir an geldi ki Kıbrıs krizi ile artık ortada cuntayı temsil eden subay bulunmaz olmuştu. Bundan sonra Yunanistan hızla normalleşti.

Karamanlis Paris'ten döndü ve geçici sivil yönetimin başına geçti. Yedi yıllık diktatörlük yılları boyunca Yunanistan'da sağ, merkez ve sol olarak bilinen bütün siyasiler yurtdışına çıkmış ve askerlere direnmişti. Yönetim yeniden sivillere geçince, darbeciler yargılandı ve elebaşları anayasayı çiğnemekten, önce ölüme, sonra cumhurbaşkanı affıyla ömür boyu hapse mahkûm edildi. Darbeden kırk yıl kadar sonra, son yıllarda afla salıverilmeleri gündeme geldiyse de hayatta kalanları hâlâ hapiste. Yunanistan'da artık hiç kimse askerlerin politikaya bir daha karışacağını aklına bile getirmiyor. Askerlerin statüsü diğer bütün devlet memurları gibi.

Demokrasi kazandı

Bu olaydan demokrasinin ve halk egemenliğinin (ulusal egemenliğin değil) esenliği açısından bazı dersler çıkarılabilir. Cunta yönetimine kadar ordu çok önemli, etkili ve prestijliydi. Yunanistan, 2. Dünya Savaşı'ndaki Alman işgalinden sonra, çok kanlı bir iç savaş yaşadı (1944-1950). Ordu iç savaşta isyanları bastırmış ve ağırlığını toplum içinde kabul ettirmişti. Özellikle sola karşı, cumhurbaşkanı yetkilerini taşıyan kral ile yakın bir işbirliği içinde, bir tür özerkliğini kabul ettirmişti. Hatta 1974'te yönetim sivillere devredildikten sonra bile askerlerin öncelikleri göz önüne alındı ve Savunma Bakanlığı'na askerlerin güvendiği isimlerin getirilmesi gözetildi.

Ama bugün askerler siyasi arenaya çıkamıyor ve söz sahibi olamıyor. Bunu sağlayan en önemli olay cuntacıların yargılanması ve ömür boyu hapse mahkûm edilmesi oldu elbette. Askerin bu denli yıpranmasının bir nedeni de cuntanın yönetime bilfiil el koymasıydı. Darbeciler hükümeti oluşturdu, bakanlıkları üstlendi ve ülkeyi uzun süre kendileri yönetti. Yani asli görevlerini bırakıp seçilmiş politikacıların görevlerini yapmaya soyundular.

Bunun sonucunda 'çapları' birkaç yıl içinde herkes tarafından görüldü. 'Yetenekleri' konusundaki yaygın mitos çöktü. Yönettikçe yıprandılar. İlk yıllardaki parlaklıklarının arkasında yetersizlikleri görülmeye başlandı. Pratikte denendiler ve 'büyülü' bir yönetme üstünlükleri olmadığı ortaya çıktı.

Cunta açısından, ülkeyi kukla hükümetler ve politikacılarla idare etmemeleri hata oldu. Bu hata, doğal olarak, ülkenin demokrasisi için isabetliydi. Son yıllarında bazı kukla siyasileri gündeme getirmeye çalıştılarsa da artık geç kalmışlardı. Bu gelişmelerin bir nedeni de siyasilerin kendi tutumlarıydı. Sahibinin sesi rolünü üstlenmek isteyen siyasilerin sayısı çok az oldu. Yani pek siyasi taraftar bulamadılar. Siyasiler cunta mantığını içselleştirmedi. İktidara geldikten birkaç yıl sonra cuntanın siyaset alanında beceriksiz olduğu ortaya çıktı. Prestij kayıpları artık telafi edilemedi. Ülke, 'kurtarıcılarından' kurtuldu. Herkes işinin başına döndü.

Dimitrius'un (takım elbiseli) liderliğindeki cunta 1967-1974 yılları arasında işbaşında kaldı. 12 Eylülcülerden bir farkları var mı?

Darısı başımıza

Türkiye bugüne kadar üç kez askerlerin yönetime el koyduğu darbeler gördü. 28 Şubat 1997'de bir 'postmodern' darbeyle hükümet devrildi. Son olarak da 27 Nisan 2007'de ordu bir e-muhtıra verdi.

Ama bugüne kadar bu darbeleri yapan, planlayan, yöneten hiçbir ordu mensubu yargılanmadı. Bu yüzden Türkiye'de asker hiç kimseden korkmadan, siyasete istediği gibi müdahale edebiliyor. Kendilerinden hesap soran, yargılayan, ömür boyu hapse tıkan bir siyasi irade ortaya çıkmadığı için ülkeyi babalarının çiftliği gibi görebiliyor, vatandaşları 'sözde ve özde' olarak kategorize etmeye cüret edebiliyorlar.

Yeni darbeler görmek, asker kafasıyla kışlaya döndürülen bir ülkede yaşamak istemiyorsak; bizi bombalayanların 'iyi çocuklar' olduğunu duymak istemiyorsak, Yunanistan'ı örnek alıp, bugüne kadarki bütün darbecileri halka karşı işledikleri suçlardan yargılamalı ve hadlerini bildirmeliyiz.

Yaktın bizi Benz!

Can Irmak Özinanır

Bundan tam 122 yıl önce, 9 Ocak 1886'da Alman kapitalist Karl Benz, "Gaz motoruyla hareket eden araç" için patent enstitüsüne başvurarak, dünyanın ilk otomobilinin patentini aldı. İnsanların "atsız arabalar"la macerası işte böyle başladı. Başlarda bu araçlar, tasarımı itibariyle de at arabalarına benziyor, fayton işçilerinin ustalığıyla vücut buluyordu. 1896 yılına kadar Benz fabrikası toplam 130 otomobil üretti. "Benz Velo" isimli otomobil, bunlar içinde ciddi bir satışa ulaşan ilk araçtı. 1900'lerde artık bu sektöre başka kapitalistler de girmeye başladı.

Fransa'da Levassor, Bouton, Renault gibi isimler, teknolojilerini daha da ileri götürerek yeni otomobiller ürettiler. ABD'de de Duryea kardeşlerin ürettiği otomobiller pazara girmeye başladı. 1910'larda ise otomobillerin kaydı tutulmaya başlandı ve plaka taşımak zorunlu hale getirildi. Otomobiller yaygınlaştıkça, fiyatları düşmeye başlamıştı. Böylece, zenginler için arabalarda bir takım lüks özellikler isteme "hakkı" da doğmuş oluyordu. Bu konuda asıl teknolojik devrim ise ABD'de Henry Ford tarafından gerçekleştirildi ve kapitalizmin uzunca bir dönemine damgasını vurdu. Henry Ford, artık sadece zenginlere otomobil satmak istemiyordu, işçi sınıfının ve diğer düşük gelirli sınıfların da otomobil alması sektörü kârlı hale getirecekti. Ford, daha sonradan "fordist üretim" olarak anılan ve tüm sektörlere yayılan bant sistemini geliştirdi. Eskiden otomobiller, atölyelerde işçilerin uzun süren çabaları ile oluşturuluyordu, bant sisteminde ise her işçi kayıp giden bir bant üstünde tek bir parçayı monte ediyordu. Bu sistem bir yandan işçilerin büyük fabrikalarda kitlesel olarak bir araya gelmesi, bir yandan da işçinin gün boyu aynı işi yapması ve yaratıcı faaliyetinin tamamen kısıtlanması anlamına geliyordu. Bu sistemde işçi, sonradan bu sistemi geliştirerek işçilerin yaşamlarını üretim doğrultusunda düzenleyen Friedrick Taylor'un deyimiyle "eğitilmiş bir goril" haline geliyordu. 1900'lerden bugüne otomotiv sektörü giderek yaygınlaştı ve en büyük sektörlerden birisi haline geldi. 1900'ler boyunca, otomobil fabrikaları dünyanın en büyük şirketleri haline geldi dolayısıyla sınıf mücadelesinin de en yoğun olduğu sektörlerden biri otomotiv sektörü oldu. İtalya'da Fiat, Fransa'da Renault fabrikalarında ciddi işçi direnişleri hatta devrimci kalkışmalar gerçekleşti.

Otomotiv sektörünün kapitalizm için bu kadar yaşamsal hale gelmesi tabii ki petrol üzerinde yükselen bir uygarlığın da başlangıcı oldu. Mal ve hizmetlerin dolaşımı için de petrole dayalı ulaşım araçları kullanılmaya başlandı, dev karayolları yapıldı ve yapılmaya devam ediliyor. TV ekranlarını sürekli olarak otomobil reklamları süslüyor. Kapitalizm toplu taşımaya bütçe ayırmaktan kaçınırken, bireysel otomobil kullanımı sürekli teşvik ediliyor ve bu patronların ceplerine büyük kârlar olarak geri dönüyor. Bu petrol şirketlerinin de dünyadaki en büyük şirketler olmasına yol açıyor; Exxon Mobil, Shell, BP gibi şirketler dünya politikası üzerinde en etkili aktörlerden oluyor. Dünyanın en büyük 10 şirketinin 9'u petrol ya da otomobil şirketi.

ABD ve İngiltere'nin Irak işgali de bunun en net göstergelerinden. Birbiriyle mücadele eden büyük devletler arasındaki hegemonya savaşında petrol önemli bir yer tutuyor. Bu sebeple Irak halkının başına düşen bombalardan en büyük kârları elde eden şirketler yukarıdaki petrol devleri oluyor.

Kapitalizmde kan ve petrol iç içe geçmiş durumda. Her otomobil ve benzin reklamının bütçesinde, dökülen Iraklıların kanından bir parça var. Bireysel ulaşım politikalarının bu derece pompalanmasının, otomobil ve petrol sektörünün kapitalizmin can damarında akmasının tek maliyeti, işçilerin vahşice sömürülmesi ve halkların soğukkanlı bir biçimde katledilmesi değil. Bu politikalar bir yandan da dünya üzerindeki yaşamı tehdit ediyor. Bugün dünyanın en büyük sorunlarından birisi olan küresel ısınmanın başlıca sebeplerinden biri karayolu taşımacılığı. Petrol, küresel ısınmaya yol açan başlıca fosil yakıt. Yukarıda sayılan şirketler ve bir bütün olarak petrol üzerine kurulu bir uygarlık yaratan kapitalizm, küresel ısınmadan sorumlu.

Biz sosyalistlerin ve sokaktaki aktivistlerin önerisi ise toplu taşımanın, özellikle de raylı sistemin geliştirilmesi. Raylı sistemin doğa maliyeti çok daha düşüktür, çok daha az karbon gazı salar ve daha güvenlidir. Yoksulların, raylı sistemden yararlanması çok daha kolaydır. Türkiye'de yolcu taşımacılığının %95'i karayoluyla yapılıyor. Bu rakam demiryolu taşımacılığında, %3 ve %5'lere düşüyor.

Bireysel taşımacılık sömürü, emperyalizm ve doğa tahribatı demek, aynı zamanda trafik kazası ve kurşun zehirlenmesi demek. Benz'in açtığı yolda kapitalizm bir yandan kâr ediyor, bir yandan yok ediyor. Kapitalizm varolduğu sürece bu sektörlerden elde ettiği yüksek kârlardan vazgeçemeyecek. Hiçbir kapitalist, kendi rızasıyla, elde ettiği servetten vazgeçmez. Dünyanın en büyük şirketleri ile mücadele etmek kolay değil ancak kitlesel bir mücadele çizgisi ile bu şirketleri alt etmek mümkün. Antikapitalist hareket bu potansiyeli içerisinde barındırıyor. Türkiye'de KEG'in kampanyaları bu konuda harekete geçmek isteyen aktivistler için en uygun kanal.

Otomotiv ve petrol sektörüne karşı mücadele etmek, kapitalizmin can damarlarına saldırmak anlamına gelir. İnsanı ve doğayı merkezine yerleştiren bir taşımacılık için, kapitalizme karşı mücadeleye!

Sokaklar bizimdir

Bireysel taşımacılık yayaları ciddi bir biçimde etkiliyor. Şehirler tamamen otomobiller için tasarlanıyor, yeşil alanlar yok ediliyor ve yayalar otomobillerin saçtığı zehirli gazlardan etkileniyor. İnsan Hakları Derneği tarafından 1990 yılında yayınlanan "Yaya Hakları Bildirgesi" derhal hayata geçmelidir:

Yaya Kaldırımları Yayalarındır. Bütün yerleşim merkezlerinde, örgün ve yaygın yaya kaldırımı ağının bulunması, en temel yaya hakkıdır. Bütün yerleşim alanlarında yaya kaldırımlarının yapımı zorunludur. Araçlar yaya kaldırımına park edemez. Kaldırımlar üzerindeki bütün fiziki ve toplumsal engeller, serbest yürüyüşü aksatmayacak biçimde düzenlenir. Yayaların egsoz gazlarıyla zehirlenmemesi, gürültüyle rahatsız olmaması, üzerlerine çamur, toz vb. sıçratılmaması için önlemler alınır.

Kent merkezi yaya bölgelerinindir.

Yaya bölgeleri, giderek bütün merkezi kapsayacak biçimde genişletilir. Yaya bölgeleri, her türlü motorlu araçtan, kesinlikle arındırılır.

Yaya geçitlerinde üstünlük mutlak olarak yayalarındır.

Yaya geçitleri işaretlenir ve buraları, hiçbir biçimde, araçlar tarafından işgal edilemez.

Yayalar için yeşil ışık süresi, gerekli yürüme süresine göre ayarlanır. Zemin katı yayalarındır. Genel kural olarak yayalar, üst ve alt geçitlere zorlanamaz.

Herkesin istediği yere yaya yollarından gitme hakkı vardır

Bu nedenle:

- Sırf yayalar için özel yollar yapılmalı.
- Her çocuğun, okula yaya yolundan, güvenlik içinde gitmesi sağlanmalı.
- Yerel yönetim, yaya yolunu hizmet ve tesislerle donatmalı.
- Yaya yoluna paralel bisiklet yolları yapılmalı.
- Yaya ve bisikletli ulaşımı desteklenmelidir.

Simone de Beauvoir

Değişim için mücadele

Rebbeca Pitt

Fransız yazar ve filozof Simone de Beauvoir, doğumunun yüzüncü yıldönümünde güncel tartışmalara damgasını vuruyor. Beauvoir, feminist bir klasik olan İkinci Cins kitabı ve ünlü "Kadın doğulmaz, kadın olunur" açıklamasıyla tanınır.

Kitap 1949 yılında yayınlandığı zaman hem Fransız solu hem de sağı tarafından eleştirilip, Katolik kilisesi tarafından da "zehir" olarak yaftalanmıştı.

Kitabın yayınlanmasından yaklaşık 60 yıl sonra, Beauvoir'ın kadınların uğradığı ayrımcılığı mahkum etmesi ve "kadınlık miti" üzerine araştırmaları bugün de önemini korumayı sürdürüyor.

Beauvoir sadece aydınlatıcı ve provokatif bir yazar değildi. Yaşamı boyunca zamanının birçok önemli politik konusuyla meşgul oldu. Hayatının sonuna doğru, özellikle Fransa'da kadın haklarıyla ilgili kampanyalarda yer aldı.

Birinci Dünya Savaşı'nın sonucu olarak ekonomik durumu büyük ölçüde değişen orta sınıf bir ailede yetişti.

Yazma arzusu ve parlak bir öğrenci oluşu, Paris'in en saygın kurumlarında eğitim görmesini sağladı.

Dönemin en önemli entelektüelleri olacak Maurice Merleau-Ponty, Claude Lévi-Strauss ve Jean-Paul Sartre gibi öğrencilerle birlikte çalıştı.

Politik gelişim

Önceleri öğretmenlik yaparak geçinirken 1940'lı yılların başlarında sadece yazarlık yapmaya başladı. Romanlarının çoğu Direniş ve Soğuk Savaş politikaları üstüneydi.

Üniversite yıllarında filozof dostu Jean-Paul Sartre ile ciddi ve hayatı boyunca sürecek ilişkisi şekillendi. Birlikte çalışıp birlikte gezdiler; Çin, Küba, Japonya ve Rusya gibi ülkelere gittiler.

1940'lı yılların ortalarında solcu bir gazete olan Les Temps Modernes'in (Modern Zamanlar) kurulmasına yardım ettiler. Her ikisi de özgürlük, etik, baskı ve kurtuluş fikirleriyle ilgileniyordu. İlişkileri bugün hala tartışılıyor.

Kimi Beauvoir araştırmacıları, Beauvoir'ın yazılarının tamamen Sartre'ın felsefi gelişiminin etkisi altında olduğunu söyleyen eleştirmenlerin cinsiyetçi varsayımlarını metinsel analizle ortaya çıkardılar. Benzer şekilde açık ilişkilerinin doğası da heyecanlı tartışmalara neden oldu.

Beauvoir, Sartre gibi Direniş güçlerini destekleyen bir grup kurdukları İkinci Dünya Savaşı'na kadar politik faaliyetlere dahil olmamıştı.

Anti-sömürgeci olarak, Fransızların Cezayir'i işgal etmesine karşı kampanyalarda yer aldılar. Savaş, Fransız solu için belirleyici bir mücadeleydi ve ulusal görüşü ikiye böldü. Beauvoir, 1962'de Cezayirli bir kadının Fransız askerleri tarafından tecavüze uğramasını protesto ettiği için ölümle tehdit edildi.

1968 yılında De Gaulcü hükümetin solcu gazeteleri sindirmesine karşı gösterilerde yer aldı ve aynı zamanda Vietnam savaşını protesto etti.

Beauvoir ilkelerinde genel anlamda sosyalistti, Stalinist rejimleri eleştiriyordu, ancak hiçbir zaman partili olmadı.

Fransız kadınlarının çoğuna göre ayrıcalıklı bir sınıftan geldiğinin farkına varması İkinci Cins kitabını yazmasını sağlayan katalizördü.

Toplumun "kadın" kavramı üstüne varsayımlarını ve kadınların kendileri hakkında belli fikirleri çeşitli yollarla kabul etmeye koşullanışlarını dikkatle ele aldı.

Kitapta, kadınların ezilmesinin tarihsel kökeninin analizi, psikanalizin eleştirisi ve Frederick Engels'in Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni kitabı üstüne tartışmalar yeralır.

Beauvoir kitapta ayrıca 1940'lı yıllarda kadınlara açık olduğunu düşündüğü rolleri de tartışır. Kadınların toplumdaki konumunun ve yerine getirmeleri gereken rollerin "Öteki" veya erkeklere açık olanlara göre alt derecede olduğunu ileri sürer. Toplumun anneliğe ve aileye yüklediği önemi kınıyordu.

Son bölümlerde, "bağımsız kadın" kavramını irdeler. Kadınların evin dışında bir iş vasıtasıyla erkeklerden ekonomik ve sosyal olarak bağımsız olmaları gerektiğini söylerken birçok kadının karşı karşıya kaldığı ev işi/çocuk bakımı ve iş hayatının "çifte yükünü" de eleştirir.

İkinci Cins'in bazı bölümleri kadınların durumlarının tahlili açısından bugün için eskimiş olsa da Beauvoir'in vurguladığı birçok pratik konu günümüzde hala geçerliliğini koruyor.

Özellikle kadınların kendi doğurganlıklarını denetleyebilmesi, güvenli ve yasal kürtaj hakkı ve de çocuk bakımına ulaşabilmelerinin önemini vurgular.

Beauvoir kitabın sonunda Marx'tan yaptığı bir alıntıyla insan olarak kadınların gelişebilmesi için, kadınlar ve erkekler arasında gerçek eşit bir ilişkiye gerek olduğuna katılıyor.

Protestolar

Birçok kadın kendini Beauvoir'ın tanımladığı durum ve sorunlarla özdeşleştiriyordu. Beauvoir, bu konuda yaygın bir şekilde konuşmasına rağmen, 1970'lerdeki Fransız kadın hareketinin yükselişine kadar bu meselelerde aktif olarak kampanya yürütmedi.

Beauvoir'ın "radikal feminizminin" katalizörü, 1968 protestoları gibi görünüyor. Protestoların olduğu dönemde Beauvoir Yaşlılık kitabını yazıyordu ve olaylarda özellikle aktif bir rol almamıştı.

Bununla birlikte, protestolar sırasında erkek aktivistlerin kadın aktivistlere uyguladığı cinsiyetçiliğin, kadın sorununun sosyalist politikanın daha geniş çerçevesinde incelenmesi gerektiğinin önemini yeniden tartışıyordu.

1970'lerde yasal kürtaj hakkı için yapılan gösterilere katıldı ve kendisinin yasadışı yollarla kürtaj olduğunu, 342 kadınla birlikte açıkladı. Beauvoir'ın konumunu, kadın hakları konularında ilerleme sağlamak için böyle kullanışı dayanışmasının yollarından biriydi..

Fransa'da kadınlar hamileliğin ilk on haftasında yasal kürtaj olma hakkına ancak 1975 yılında kavuşabildi.

Hareket

Beauvoir, zaman içinde kadın hareketinde yerini belirlemiş olmasına rağmen, hiçbir zaman, kimilerinin ayrılıkçı taktiklerini her zaman için benimser gibi gözükmedi.

Özellikle kadınlar için özel bir parti fikrine karşıydı ve hareket içinde özgürlüğün alternatif bir "kadınlık" yorumunu benimsemekle elde edileceği fikrine katılmıyordu.

1972 yılına gelindiğinde Schwarzer ile konuşmasında da, kadınların ezilmesine, tek tek kadınların tercihlerinin çözüm olacağı fikrine de karşı olduğu açıktı: "Bireysel düzeyde özgürlük yeterli değildir. Kolektif bir mücadele, sınıf düzeyinde de bir mücadele olmalıdır."

"Kadınların özgürlüğü için savaşan kadınlar, solun bir parçası olmadan gerçekten feminist olamaz, çünkü sosyalizm, eşitliğin garanti altına alınması için yeterli olmasa bile, gene de gereklidir."

Beauvoir ve eserleri kadın hareketince her zaman iyi karşılanmadı. İkinci Cins, kadınların durumuna dar bir açıdan ve orta sınıf gözüyle yaklaştığı için eleştirildi.

Bazı feministler, Beauvoir'ın kadınların kurtuluşunu, geleneksel erkek özelliklerini alma talebi olarak gördüğünü düşünüyordu. Diğerleri, kadınların ezilmesine yönelik eleştirilerinin bu soruna somut cevap sunmadığını dile getiriyordu.

Beauvoir'ın eserlerinde aksayan yerler var. Bazılarını sonradan kendisi de fark edecektir. Örneğin, biyografisinin yazarına, "Eğer bugün İkinci Cins'i yazıyor olsaydım, ezilmişliğe [kadınların] idealist değil materyalist bir teorik temel verirdim." Ancak bu konuyu hiç açmadığı için tahlilinin ne kadar geliştiğini değerlendirmek zor.

Beavoir'ın birçok fikri bugün için de geçerli. Cinsiyetçilik ve "kadınlık miti" hala devam ediyor, zaman zaman Beavoir'ın dönemindekinden farklı bir şekilde olsa da.

Beauvoir, ne yazık ki bugün sadece Sartre ile ilişkisi bağlamında gündeme geliyor. Eserleri ve hayatı, daha iyi bir dünya için savaşımızda bize baskının her çeşidine karşı çıkmak için tetikte olmamız gerektiğini hatırlatmalı.

Sibel Erduman *Socialist Worker*'dan çevirdi.

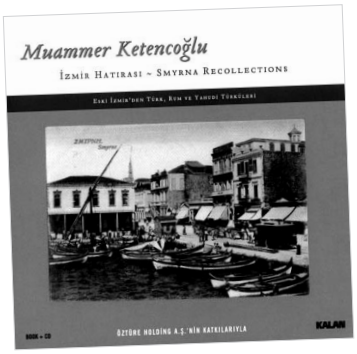

Albümdekiler: *Uçun Kuşlar, Mendilimin Ucuna Sakız Bağladım Sakız, Hicaz Taksim, Esma, İzmir Üçlemesi, To Salvari, Alt'ay Oldu Ben bu Dağı Aşalı, Hürmüz Hanım, Muhayyer Taksim, Milo Mu Ke Mandarini, Segah Taksim, Üç Kemerin Dibeği, Alma Miya, Şu İzmir'den Çekirdeksiz Nar Gelir, To Dervisaki, Gökçen Efe'm, Yalo Yalo*

Eski İzmir'den Türk, Rum ve Yahudi türküleri

Muammer Ketencoğlu 'İzmir Hatırası / Smyrna Recollections' albümü ile 1922 öncesi İzmir'ine kısa bir yolculuğa çıkarıyor. Bu dönemde İzmir sokaklarında yankılanmış onlarca dilden yalnızca üçünü duyuyoruz: Türkçe, Rumca ve Yahudi İspanyolcası (Ladino). Kalan Müzik etiketiyle geçtiğimiz hafta raflardaki yerini alan bu cd+kitapta, İzmir Türk, Rum ve Yahudi tarihinin ve müziği arasındaki bağı detaylı olarak anlatmış Ketencoğlu. Bunun en güzel örneği albümün beşinci şarkısı. Kentecoğlu'nun İzmir Üçlemesi adını verdiği şarkıda üç dilde söylenen ve birbirine çok benzeyen ezgilerin birer kıtasını birleştirerek özgün bir kolaj oluşturmuş.

30'un üzerinde profesyonel ve amatör müzisyenin katkıda bulunduğu albümün bütün düzenlemeleri Muammer Ketencoğlu ve Cengiz Onural'a ait. Stelyo Berber, Orhan Osman, Derya Türkan, Baki Kemancı, Jak ve Janet Esim konuk olan müzisyenlerden bazıları.

Savaşa ve yeni-liberalizme karşı küresel eylem

İstanbul: TSF'nin çağrısıyla gerçekleşen eyleme 200 kişi katıldı. Eylemciler Irak'ı 5 yıldır işgal altında tutan ABD emperyalizmini protesto etti. TMMOB Makina Mühendisleri Odası Başkanı İlter Çelik basın açıklamasını okudu

Ankara: Yüksel Caddesi'nde gerçekleşen eylemde konuşan TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı, dünyada gelir adaletsizliğine dikkat çekti. Eyleme katılan küresel BAK aktivistleri Irak halkıyla dayanışma içinde olduklarını vurguladılar.

İzmir: Gündoğdu Meydanı'nda buluşan TMMOB üyeleri ve Küresel BAK aktivistleri savaşı protesto etti.

Adana: TSF'nin çağrısıyla İnönü Parkı'nda toplanan eylemciler ABD'nin Irak işgalini protesto etti ve İncirlik Üssü'nün kapatılmasını istedi.

İşgalin 5. yılında Irak

26 Ocak'ta Küresel BAK tarafından düzenlenen işgalin 5. yılında Irak ve savaş karşıtı hareket toplantısında Mehmet Ali Alabora ve Şenol Karakaş konuştu.

Konuşmacılar ABD'nin Irak'taki işgaline son vermenin güncel önemini vurguladılar.

15 Mart'ta gerçekleştirecek küresel eylemin bu yöndeki etkisinin altını çizdiler.

Nükleer karşıtı eğitime devam!

Küresel Eylem Grubu, nükleer karşıtı aktivist okulunun ikincisini 17 Ocak'ta düzenledi. Arif Künar, Özgür Gürbüz, Avi Haligua'nın sunuşlarını yaptığı eğitime aralarında Zeynep Casalini ve Pelin Batu'nun bulunduğu 40 aktivist, Türkiye'de enerji üretimi ve tüketimi hakkındaki son durum, dünyada nükleer enerji, nükleer güvenlik ve radyasyonun etkileri, dünyada ve Türkiye'de nükleerci şirketler, Türkiye'de enerji piyasası ve nükleer ihalelerinin tarihi, enerji tüketmeme hakkı ve yenilebilir enerjiye geçiş başlıklarında eğitim aldılar.

Atom, radyasyon, nükleer?

27 Nisan Pazar günü Küresel Eylem Grubu, Ankara'da nükleer enerji ve santrallar hakkında aktivist eğitim okulu düzenledi.

15 aktivistin katıldığı eğitim çalışmasında, nükleer enerji, nükleer santrallerin yapısı ve güvenilirliği, nükleer lobisinin yürüttüğü tartışmalar üzerine konuşuldu.

Yaklaşık 3 saat süren eğitim çalışması oldukça verimli ve bol soru - tartışma taşıyan bir içerikle geçti.

Ankara'da DSİP toplantısı

Ortadoğu ve Kürt Sorunu

26 Nisan Cumartesi günü, DSİP'ten Arife Köse'nin konuşmacı olduğu "Kürt sorunu ve Ortadoğu" konulu toplantı gerçekleşti.

Ortadoğu'nun hegemonya savaşının etkisiyle büyük karışıklık içinde olduğunun vurgulandığı konuşmada; Amerikan işgali son bulmadan bölgeye barışın gelmesinin mümkün olmadığı da aktarıldı.

Son dönemde yaşanan gelişmelerin bir yandan Kürt sorununda barışçıl çözüme ulaşma yönünde olumlu gelişmeler kadar, operasyonlarla Irak işgaline fiili olarak katılan Türkiye cephesinde "Barışa bir şans verin" demenin gerekliliğinin arttığı da konuşulan arasındaydı.

Genç Siviller'den çağrı:

"Kazmaya Devam!"

Genç Siviller, Yüksel Caddesi'nde, "Ergenekon operasyonu" hakkında basın açıklaması gerçekleştirdiler. Atılan adımların önemli olduğunu fakat, "en derine kadar" inilmesi gerektiğini açıkladıkları basın açıklamasına DSİP üyeleri de katılarak destek verdi.

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdırlar. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır. Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

haksızlıkları, mücadalenizi, yorumlarınızı bize yazın

sosyalistisci@gmail.com

Okur mektupları

Löwy ve küresel ısınma

"İklim değişikliği politik bir meseledir. Öyleyse yapılacak hareket de politik olmalıdır. Yani esas mesele politika. Bireysel alışkanlıkları değiştirmekle ilgili. Alışkanlıklarını değiştirmeye meyilliysen, üretici-tüketici alışkanlıklarını da değiştirmeye eğilimi vardır."

"Bu hareketin geriletici olduğunu savunanlar da var. Biz sonuçta kapitalist harekete karşı çıkıyoruz. Bunun geriletici bir etkisi, eğilimi yoktur. Treni durdurmak, onu geriye götürmek anlamına gelmez. Yön değiştirmek anlamına gelir. Eğer bize göre bir yol yoksa, o yolu yaparız. Dosdoğru felakete giden bir treni durdurmak, yepyeni bir uygarlığa geçmeyi istediğimiz anlamına gelir."

Bu sözler 25 ve 26 Ocak'ta İstanbul'da iki konferans veren Michael Löwy'e ait. Löwy, Kadıköy'deki ilk konferansında iklim değişikliğine karşı mücadelenin sosyalistlerin öncelikli görevi olduğunu vurgulamıştı. Bunlar küresel ısınmayı emperyalizmin oyunu olarak değerlendiren ya da "çevreci" "düzen içi" bir muhalefet olarak gören Türk solcularını iyi birer yanıttı.

Tuna Öztürk

Tüketici boykotu iyi bir yöntem mi?

Madem antikapitalistsiniz neden markalı ürünleri giyiniyorsunuz?

Kampanyalarımız sırasında bu soruyu farklı şekillerde de olsa soran en az bir kişiyle karşılaşıyoruz.

Tüketmemek bir çözüm mü? Markaları boykot mu etmeliyiz?

Tüketici boykotu, yaygın ve kitlesel bir karara dönüştüğünde etkili olur. Ancak çoğu zaman yaşanan tersidir. İsrail'i destekleyen, sendika düşmanlığı yaptığı ya da çocuk işçi çalıştıran şirketlerin ürün satışlarında herhangi bir değişiklik olmuyor.

Bunun bir kaç nedeni var.

Kapitalist toplum üretim ve tüketim döngüsüne sahip, şirketlerin ürünlerinin dolaştığı pazar dışında kalmak olanaksız.

Hiç kimse, eğer fanatik değilse, elinde boykot edeceği ürünlerin uzun listesiyle alışverişe çıkmaz.

Bir markayı boykot ederken başka bir markayı alıyorsunuz. İster ünlü olsun isterse tanınmayan "yerli" bir firma. Hangisinin "temiz" olduğunu bilemezsiniz. İnsanların gündelik alışkanlarını değiştirmesi ancak yaşadığı koşulları değiştirmek için mücadeleye girmesiyle mümkün. Boykotlarda ancak mücadelenin yüksek olduğu ve kitlesel bir uyanışın yaşandığı koşullarda mümkün olur.

Kapitalist döngünün bir tarafı olan tüketim alışkanlıklarını değiştirmek, bu toplumun örgütlenmesini değiştirmekle olanaklıdır.

Sema Bekler

İnternette sansüre hayır!

Önce sadece Kürt web siteleri ve milli bir sorun haline getirilen Youtube'du. Şimdi sansür bütün siteleri tehdit ediyor. Buna şiddetle karşı çıkmak gerek. RTÜK, engisizyon yargıçları gibi davranıyor.

Ömer Aslan

sosyalist işçi

■ Z Yayıncılık ve tanıtım hizmetleri Ltd. Şti.
■ Sahibi: Arife Köse ■ Sorumlu Yazışleri Müdürü: Volkan Tamusta ■ Adres: Caferağa Mahallesi, Nail Bey Sokak, No: 9/15, Kadıköy/İstanbul
■ Baskı: Yön Matbaası
■ Yerel süreli yayın, haftada bir yayınlanır
www.sosyalistisci.org

Afganistanlı, Iraklı, Lübnanlı, Filistinli kadınlar...

Emperyalizm ve kadın

Büyük devletlerin, kadın hakları konusunda kaygılandıkları bir yalandır. "Kadının ezilmesi her zaman ve her yerde yanlıştır." Size çok şaşırtıcı gelebilir, fakat bu sözler George Bush'a ait. George Bush, eşitlikçi ve radikal fikirleriyle bilinmez, ama bu sözler, savaş söz konusu olduğunda, bizleri yönetenlerin neler söyleyebileceklerini göstermesi açısından, gerçekten çok ilginç.

Ezilen kadınları kurtarma fikri hem Afganistan'ın hem de Irak'ın işgalini meşrulaştırmak için kullanıldı. Tony Blair ve George Bush bu savaşın, Afgan kızlarının okula gitmesini engelleyenelere, kadınlara zorla burka giydirenlere, kadınları Kabil sokaklarında dövenlere karşı olduğunu söylediler.

Fakat Aydınlanmış Batı'nın, dünyanın geri kalmış ülkelerindeki ezilen kadınları kurtarması fikri aslında yeni değil. Sömürgeciler her zaman işgal ettikleri ülkelerde kadınları özgürleştirdiklerini iddia ettiler, çünkü sonuçta bu kulağa, aslında o ülkenin topraklarına ve kaynaklarına el koyduklarını söylemekten daha hoş geliyordu.

En büyük sorun aseton mu?

Sanırım, 2002 yılıydı. 11 Eylül'ün üzerinden bir yıl geçmişti ve ellerine geçen bu fırsatı kaçırmaya niyeti olmayan Bush ve ekibi işe Afganistan'ı işgal etmekle başlamıştı. Gazetelerden birinin pazar ekinin kapağında bir Afgan kadını vardı. Kapaktaki Afgan kadını haber yapan gazeteci tarafından çok 'seksi' bulunan burkasını savururken, yan taraftaki başka bir resmin altında şöyle bir yazı yer alıyordu: "Taliban döneminde yasaklanan kimi kozmetikler artık bazı Kabil marketlerinde satılıyor. Kabilli kadınlar kuaför, terzi ve hamamların da bir an önce açılmasını istiyorlar. En büyük sorunları aseton. Ojelerini kazıyarak silmeye uğraşıyorlar."

Hemen bir aseton kampanyası başlatıp, topladığımız asetonları da ABD ordusuna teslim edip, her bombanın ardından bir kutu da aseton mu atmalarını istesek acaba? O zaman Batı'nın 'medeni kadın' fotoğrafını Afgan kadınının üzerine tam olarak oturtmuş oluruz. Öyle ya, her uygar kadın oje sürer ve bu nedenle her uygar kadının asetona ihtiyacı vardır. Batı'nın uygarlık maskesi takmış küreselleşme çığırtkanları, biraz da seksapaliteyle süsleyip medya aracılığıyla önümüze sunduğu bu resme inanmak ve inandırmak için elinden geleni yapıyor.

Hatta George Bush'un Afganistan'a bombalar yağdırdığı günlerde First Lady Laura Bush, radyoda, Afganistanlı kadınlara yönelik yoğun baskıyı kınayan bir açıklama yaptı. Laura Bush, "Teröre karşı savaşmak aynı zamanda kadın hakları uğruna savaşmaktır" diyordu. George Bush ise Afganlara Yardım Yasası imzalıyor ve "Afgan kadınları ve çocukları bugüne kadar yeterince acı çektiler," diyordu.

Afganistan'ın hemen ardından kurban olarak seçilen Irak'ta da, geçen sene yaz aylarında, İsrail'e haddini bildirerek emperyalizmin yenilemez olmadığını gösteren Lübnan'da da durum bundan farklı değil. Bush ve ekibi, tıpkı ilk kurban olan Afganistan'ı işgal ederken yaptığı gibi, bu ülkelerde de kadınları özgürleştirme söylemini, savaş politikalarını meşrulaştırmak için kullandı.

Savaş ve kadın

Uygar Batı'nın Afganistanlı, Iraklı, Filistinli, Lübnanlı kadınlarına yönelik yaklaşımında da hatalı olduğu iki nokta var.

Birincisi, yazının başında belirttiğimiz, "En büyük sorunları aseton" cümlesinde gizli.

Bu cümleyi isterseniz "En büyük sorunları burka" diye de çevirebilirsiniz. Hayır, bu kadınların en büyük sorunu ne aseton ne burka ne de makyaj yapmak. Bu kadınların en büyük sorunu yoksulluk ve savaş. Irak'ın işgalinden üç ay sonra sadece Bağdat'ta 400 kadın kayboldu, kaçırıldı ya da öldürüldü. Kadınlar en temel ihtiyaçlarını karşılamak için bile sokağa çıkamıyorlar. Sizce şu anda Gazze'deki kadınlar yarın hangi ojeyi süreceklerini mi düşünüyorlardır, yoksa bırakın yiyecek, su gibi günlük temel ihtiyaçları bulamamayı, en azından onurlarıyla ölebilmeyi mi? Gazze'de sadece dört gün içinde 37 kişi öldü ve daha bir kaç gün öncesine kadar Bush Ortadoğu'daydı. Kadınlara bunu mu getirdi? Iraklı bir kadın şöyle diyor: "Şu anda tek isteğimiz onurumuzla gömülmek."

'Uygar' Batı, savaş ve işgal politikalarını meşrulaştırmak için her zaman, kadınları kurtarılmayı bekleyen nesneler olarak resmetmeyi çok sevdi. Masum, yardıma muhtaç, sesleri kısılmış, zavallı kurbanlar. Batı'nın yarattığı izlenime göre onların bir kurtarıcıya ihtiyacı var ve işte bu kurtarıcı da Batı.

Zaten mücadele ediyorlar

Halbuki gerçek böyle değil. Birçok baskıcı hükümetin iktidarına rağmen Afgan kadınları aslında hiçbir zaman sessiz kalmadı. RAWA, yani Afgan Kadınlarının Devrimci Birliği, her zaman Afgan kadınlarının sesi oldu. Birlik, 1977'de Kabil'de Afgan kadınlarının, insan hakları ve sosyal adaleti sağlama mücadelesinin bağımsız politik ve sosyal örgütü olarak kuruldu. Liderleri Meena, 1987'de Sovyetler tarafından düzenlenen bir suikast sonucu öldürüldü. Kuruluş bildirgesinde "RAWA'nın görevleri, kadınların insan haklarının kazanılmasını hedefleyen sosyal ve politik aktivitelere katılan Afgan kadınlarının sayısını artırmayı ve hükümet kurumlarının demokratik ve laik dengelere dayanmasını, mücadelesine yardım etmeyi gerektirir," diyordu.

Sovyetler Birliği'nin 1978'de Afganistan'da yaptığı darbeden önce RAWA'nın aktiviteleri kadın hakları ve demokrasi mücadelesiyle sınırlıydı. Fakat, darbeden sonra, RAWA öncelikli olarak Sovyet işgaline karşı mücadele etti. 1992'de Sovyetler Birliği tarafından kurulan rejimin düşürülmesinin ardından RAWA, köktendinci Taliban'a karşı mücadelesini sürdürdü.

Aynı şekilde Iraklı kadınlar, Saddam rejimine karşı da, BM yaptırımlarının olduğu dönemde bu yaptırımlara karşı da mücadele ettiler. Ve aynı kadınlar şimdi de savaşa ve işgale karşı mücadele ediyor.

Eğer işgal olmasaydı, belki de bu kadınlar şu anda hayatta kalma savaşı vermek yerine, özgürlük alanlarını artırmak için mücadele ediyor olacaklardı. Yani savaş ve işgal aslında onları kurtarmadı, tam tersine yaşam ve mücadele alanlarını daralttı.

Afganistanlı, Iraklı, Filistinli, Lübnanlı kadınlar mücadele ediyorlar. En başta da savaşa karşı. Kadınların gerçek özgürlüklerini kazanmalarını sağlayacak olan şey bombalar, savaş ya da emperyalizm değildir. Kadınlar, ancak mücadele ederek özgürlüklerini kazanabilirler.

Emperyalist güçler, kadınları özgürleştirmekten söz ettiklerinde, bilin ki, bu özgürlükten yararlanacak olanlar kadınlar değil emperyalistler olacaktır.

Çöp Sepeti

Ersin TEK

Soğuk. Neredeyse bir aydır, Türkiye'nin dört bir yanında termometreler santigrat cinsinden eksi değerler gösteriyor. Göller, hatta dereler donuyor. Şehir şebekelerinde de donma nedeniyle kimi yerlerde su yok. İran 7 Ocak'ta kestiği doğal gaz akışını, yirmi gün sonra 27 Ocak'ta tekrar başlatmasa, doğal gaz kesintileri ile de karşılaşabilirdik.

Türkiye'de zaten yalıtımlı ev oranı (bana kalırsa iyimser bir oran olan) %10 civarında. Dolayısı ile, zaten yüzlerce lira fatura ile karşılaşmak istemeyen insanlar, evlerinde de üşüyerek geçiriyorlar kışı. Doğalgaz ile ısın(a)mayan milyonlar için de aynı şey geçerli.

Tüm bunlar yaşanırken YÖK, "kaçak elektirik kullanan öğrenciler kısa dönem askerlik yapamayacak" açıklamasıyla, öğrencilere göz dağı verdi. Eğitimin özelleşmesi gerektiğini anlatan kurumun başkanı varken, "bedava yurt ve barınma hakkı" açıklaması yapacak değildi herhalde.

Üstelik, 16 Ocak'ta Erdek'te bir inşaat işçisinin, aynı hafta içinde 85 yaşındaki bir adamın yaşadığı barakada donarak ölmesi ile aşırı soğuk havanın yalnızca bir sefalete yol açmadığını da gördük. Zaten bu ölümler, yalnızca basına yansıyan kadarı ile bildiklerimiz. Sokaklarda yaşamak zorunda kalan insanlar hakkında pek bir bilgimiz de yok.

Bütün bunların yaşandığı ülke, hükümetin "istikrar ve ekonomik büyüme" ile övündüğü yer. Ekonomik büyüme olduğu yalan değil. Ekonomi zenginler için büyüyor. Yoksulların payına düşen ise, şanslı ise maaşının büyük bir kısmını sadece üşümemek için ödemek. Şanslı değilse, soğuk evinde ölümü beklemek.